

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Tel. 144-44, 166-66, 177-77
i 188-88. Redaktor przyjmuje od godz. 6-ej — 7-ej wiecz.

Cena 20 groszy

Administracja: Piotrkowska 70. Telef.: 222-22 i 266-66
Tel. nocne: 144-44 i 177-77. Nr. konta P. K. O. 603.400.

Japonia szantażuje ligę narodów

grożąc przerwaniem współpracy w razie podjęcia zarządzeń, skierowanych przeciwko rządowi w Tokio

Konsulowie europejscy pozostaną w Nankinie mimo zapowiedzi bombardowania. -- Stany Zjednoczone wysłały swego przedstawiciela do Genewy

SZANGHAJ, 20 września. — (PAT.) — Władze japońskie w Szanghaju zawiadomiły przedstawicieli państw obcych, że począwszy od 21 września POWIETRZNE ESKADRY JAPŃSKIE BĘDĄ BOMBARDOWAŁY MIASTO NANKIN, które stało się centrum operacji wojskowych wojsk chińskich. Władze japońskie domagają się, by przedstawiciele państw obcych opuścili Nankin.

SZANGHAJ, 20 września. — (PAT.) — Konsulowie generalni W. Brytanii i Stanów Zjednoczonych przesłali swym ambasadom notę japońską, zawiadamiającą o zamiarze dowództwa japońskiego bombardowania Nankinu, począwszy od 21 września.

Konsulowie Francji i Niemiec odpowiedzieli władzom japońskim bezpośrednio.

Konsul francuski ograniczył się do przypomnienia władzom japońskim o istnieniu w Nankinie poważnych interesów francuskich.

Przedstawiciel Francji zwrócił również uwagę władz japońskich na to, że ambasada i konsul w dalszym ciągu będą funkcjonowały normalnie. — W

GENEWA, 20 września. (PAT.) — W przeddzień zebrania się komitetu doradczego obserwatorów półurzędowi Japonii dają do zrozumienia, że jeżeli liga narodów powoła do życia, skierowane przeciwko Japonii, to RZĄD TOKIJSKI ZMUSZONY BĘDZIE PRZERWAĆ WSPÓŁPRACĘ DOTYCHCZASOWĄ Z NIEKTÓRYMI ORGANAMI GENEWSKIMI.

Pierwsze naloty bombowe

Japończycy chcą zmusić rząd nankijski do opuszczenia miasta

SZANGHAJ, 20 9. (PAT.) — O godz. 10.30 w Nankinie rozległy się sygnały alarmowe, zapowiadające nalot samolotów japońskich.

Wkrótce potem ukazały się nad miastem 3 japońskie samoloty myśliwskie. W 20 minut później nadleciały samoloty bombardujące. Było ich 10. W ciągu godziny eskadra japoń-

ska unosiła się nad Nankinem, pomimo gwałtownego ognia artylerii i dział przeciwlotniczych chińskich.

Samoloty japońskie rzuciły wielką ilość bomb.

O godz. 11.50 japońskie samoloty oddaliły się, ale wkrótce potem nadleciała druga eskadra, która bombardowała miasto w ciągu 15 minut.

Liczba ofiar znaczna.

Ataki lotnicze na Nankin mają mieć na celu sparaliżowanie chińskich operacji wojskowych i wywarcie deprymującego wpływu na rząd nankijski.

Oczekiwane jest również, że pod wpływem ataków tych rząd opuści Nankin, co wywołałoby upadek ducha całej armii chińskiej.

poblizu Nankinu znajduje się kaponierka francuska „Admiral Charnier“.

Konsul francuski oświadczył, iż liczy na to, że interesy francuskie oraz życie i mienie obywateli francuskich w Nankinie, nie ucierpią podczas bombardowania miasta przez samoloty japońskie.

SZANGHAJ, 20 września. — (PAT.) — Ambasady niemiecka i włoska postanowiły na razie pozostać w Nankinie.

Decyzja ambasady amerykańskiej w sprawie opuszczenia tego miasta wywołała wyraźne niezadowolenie władz chińskich, które, podkreślając, że ambasady innych państw pozostają na

miejsu, zauważają, że Stany Zjednoczone odrzucają ostatnio wszystkie żądania chińskie, a korzystają z każdej okazji, aby uwzględnić życzenia japońskie.

Koła chińskie zestawiają to z ogłoszonym przez prezydenta Roosevelta zakazem wywozu broni do Chin i dopatrują się w tych

faktach zdrady przyjaźni chińsko-amerykańskiej.

PEKIN, 20 września (PAT.) — W odpowiedzi na wezwanie dowództwa japońskiego do opuszczenia Nankinu ze względu na zamierzone bombardowanie tego miasta przez lotnictwo japońskie, przedstawiciel W. Brytanii odpowiedział odmownie, zaznaczając, iż RZĄD JAPŃSKI BĘDZIE ODPOWIEDZIALNY ZA ŻYCIE I MIENIE OBYWATELI BRYTYJSKICH.

Krótki termin, wyznaczony przez dowództwo japońskie, nie pozwala na zlikwidowanie interesów obywateli brytyjskich w Nankinie.

NANKIN, 20 września (PAT.) — Admirał Yarnell, dowódca amerykańskich sił morskich na wodach Nankinu odmówił przesunięcia okrętów amerykańskich na inne miejsca dopóki w stolicy znajdować się będą obywatele Stanów Zjednoczonych.

WASZYNGTON, 20 września. (PAT.) — Stany Zjednoczone postanowiły wysłać swego przedstawiciela do komitetu doradczego ligi narodów, zajmującego się sprawą konfliktu chińsko-japońskiego. (Dalszy ciąg depeš z Dalekiego Wschodu na str. 5).

Olbrzymie zbrojenia rujnują świat

Instytucja genewska nie jest w stanie spełnić swych zadań

Hiszpania i Turcja pozbawione prawa reelekcji do rady

GENEWA, 20 września (PAT.) — Na przedpołudniowym posiedzeniu zgromadzenia ligi narodów przystąpiono do głosowania nad przyznaniem prawa ponownego wyboru do rady ligi dla Hiszpanii i Turcji, których trzyletnia kadencja w radzie dobiegła końca.

W pierwszym głosowaniu nad prawem reelekcji dla Hiszpanii oddano 52 głosy, z których 5 nie ważnych (kartki białe) i 47 ważnych. Kwalifikowana większość dwóch trzecich głosów wynosiła wobec tego 32 głosy, a za prawem ponownego wyboru dla Hiszpanii wypowiedziały się tylko 23 głosy, a więc nawet mniej niż większość zwykła. Wobec te-

go wyniku głosowania, Hiszpania nie może przedstawić swej kandydatury do rady ligi i z dniem dzisiejszym z rady ustępuje.

Podobno na ten rezultat wyborów wpłynęła ostrość wystąpienia Hiszpanii na terenie ligi na rodów, co spowodowało, iż blok państw południowo-amerykańskich i azjatyckich, nie żyjących sobie zdrażnienia stosunków z Włochami i z Niemcami, przerzucił swe głosy przeciwko Hiszpanii.

Drugie głosowanie nad prawem reelekcji dla Turcji przyniosło również niespodziankę. — Na 52 głosujących były 2 kartki białe, a więc 50 głosów ważnych. Większość kwalifikowana wy-

nosiła więc 34 głosy, a za prawem ponownego wyboru Turcji do rady padło tylko 25 głosów. Turcja również nie uzyskała prawa ponownego wyboru do rady ligi.

Wobec tego w wyniku dzisiejszych głosowań na trzy wolne miejsca w radzie ligi — po odpadnięciu kandydatur Hiszpanii i Turcji — pozostały tylko dwie kandydatury, a mianowicie Persji (Iranu) i Peru.

Mowa min. Edena

Około godz. 12-ej zabrał głos na zgromadzeniu min. Eden, wygłaszając przeszło godzinne przemówienie.

Na wstępie min. Eden podkreślił powagę chwili obecnej w obliczu wstrząsów, które prze-

żywa świat i które zmuszają najbardziej pokojowo usposobione narody do wydatkowania olbrzymich sum na zbrojenia.

Minister podaje jako przykład, że W. Brytania do końca roku wykończy 450 tysięcy tonn nowych okrętów wojennych, nie licząc tych, które już zostały w tym roku spuszczone na wodę.

Trzy ostatnie programy morskie zostały już częściowo wykonane, lub są wykonywane kosztem 130 milionów funtów szterlingów.

Następnie min. Eden stwierdziwszy, że agresja i wojny przynoszą w wyniku tylko straty, podkreślił, że niestety, te zasady nie są już dziś tak powszechnie uznawane i doszedł do konkluzji, że wobec tego liga nie jest w

stanie spełnić całkowicie swego zadania i oddawać ludzkość przysługi, do których byłaby zdolna.

Rząd angielski wychodzi z założenia, że każdy konflikt można pokojowo załatwić i zawsze przyłączy się do każdej akcji międzynarodowej, zmierzającej do redukcji zbrojeń. Dopóki jednak taka międzynarodowa umowa nie zostanie zawarta, dopóty W. Brytania będzie się zdecydowanie zbroić, aby wzmocnić swoją własną siłę obronną oraz zabezpieczyć wykonywanie swoich międzynarodowych zobowiązań.

Na Dalekim Wschodzie, mówił dalej min. Eden, rozgorzała wojna i niestety żaden wysiłek,

GODZINA FRANCJI

(Korespondencja własna „Głosu Porannego”)

Paryż, we wrześniu.
Obrady i postanowienia konferencji w Nyon, które w rekordowym czasie 48 godzin przyniosły porozumienie dziewięciu państw — wysunęły znowu na pierwszy plan francuską politykę zagraniczną i wykazały jej ciągłą jeszcze vitalność. Ale co najważniejsze to fakt, że tak Francja, jak i Wielka Brytania, które pomawiano już o kompletą kapitulację przed Trzecią Rzeszą i Włochami odnalazły nagle swoją dawną nieugiętą wolę. Okazuje się, że jeżeli idzie o najistotniejsze interesy mocarstwowe, o bezpieczeństwo komunikacji z koloniami, o hegemonię na morzu Śródziemnym, (która jest dla Anglii i Francji kwestią życia i śmierci) politycy, którzy dotychczas zaspakajali się wymianą setek not, tworzeniem karykaturalnych komitetów nieinterwencji, odraczeniem sesji, powtarzaniem oklepanej dewizy: „zobaczymy”, „cierpliwości i nieprzesadzania niebezpieczeństw” zrozumieli nagle o co chodzi. Nie chcemy na tym miejscu krytykować ani pana Delbosa, ani pana Edena nawet. Przyznajmy im, że uratowali kilkakrotnie pokój, podkreślmy, że specjalnie Francja wykazała dużo roztropności i taktu w tej skomplikowanej sytuacji międzynarodowej. Nie wątpimy, że późniejsi historycy ocenią dokładnie rolę Francji, jej ustępstwa i jej szczerą miłość pokoju.

Przebudzenie się politycznej aktywności Francji i Anglii, zdecydowana postawa p. Chautempsa w zagadnieniach polityki zagranicznej jest objawem wielce pociesającym. Specjalnie za granicą, w szeregach sprzymierzeńców Francji wywołała to najpozytywniejszą reakcję: zaufanie, dotąd mocno podkopane co do wartości przymierza z Francją. Widzimy już tego pierwsze objawy: zwycięstwo tezy francuskiej na konferencji Małej Ententy, nieklamane ożywienie tradycyjnej przyjaźni polsko-francuskiej, zmanifestowanej specjalnie wizytą pana Becka w Paryżu, wspólny front angielsko-francuski i coraz ciśniejsza współpraca ze Stanami Zjednoczonymi.

Ale czy te wszystkie tak pomysne objawy usunęły niebezpieczeństwo komplikacji? Czy ożyściła atmosferę europejską? Bynajmniej. Europa jest dalej tym samym wulkanem, jakim zastały go wypadki hiszpańskie w lipcu ub. r.

Interwencja państw totalitarnych w Hiszpanii osiąga swój punkt kulminacyjny. Oś Berlin — Rzym sięga po hegemonię nad Europą. Wypadki na Dalekim Wschodzie komplikuje jeszcze bardziej już i tak napięta sytuacja. W Europie zarysowują się dwa bloki, pomiędzy którymi przepaść staje się z dnia na dzień coraz większa. A wreszcie propaganda faszystowska i jej intrzygi poczynają coraz bezczelniej prowadzić dzieło zniszczenia poza granicami państw totalitarnych. Ostatnie zamachy terrorystyczne w Paryżu są tego najlepszym dowodem.

W tej napiętej sytuacji zachodzi pytanie: Czy Francja i Anglia jest w stanie w chwili obecnej stawić czoło napastnikowi w wypadku zbrojnego „incydentu” (czy to się w obecnej moim zdaniem nazywa np. wojnę chińską japońską). Czy Francja i Anglia są w stanie obronić ich sprzymierzeńców w razie napa-

Postaramy się o bezstronną analizę.

„Wielkie manewry w Hiszpanii” wykazały bezsprzecznie: 1) wady niemieckiego uzbrojenia, wynikające z rekordowego trybu fabrykacji materiału wojennego. 2) Przekreśliły legendę o ich najlepszym lotnictwie w świecie. 3) Zdaniem specjalistów wykazały, że Niemcy ustępują w mechanizacji swego uzbrojenia i perfekcji lotnictwa innym państwom, których zbrojenie dokonywało się w tempie powolnym i systematycznym. — 4) Wartość regularnej armii włoskiej została skompromitowana w bitwie pod Guadalajara, gdzie naprędce skleciona armia ochotników zadała jedną z najdotkliwszych klęsk czarnym koszulom.

Jak widzimy więc legendarna siła ośi Berlin — Rzym posiada swe ciemne strony, które pozwalają na przyjęcie tezy, że

armia niemiecka i włoska nie są w stanie w chwili obecnej zmierzyć się z doskonałą armią francuską i jej sprzymierzeńców.

Roczna przeszła interwencja Włoch i Niemiec w Hiszpanii jest specjalnie kosztowną rzeczą i w obliczu nikłych owoców i rezultatów tej awantury, grożą tym państwom niemałe konsekwencje natury gospodarczej. Pogłoski o dymisji Schachta są najlepszym tego dowodem. Sojusznik Rzymu i Berlina — Japonia wdała się w nową wojnę z Chinami. Niespodziewany opór chińczyków stawia Japo-

Tronki od **BOLU GŁOWY**
KOWALSKINA
PRZY PRZEZIEBIENIU
GRYPY i KATARZE

nie w obliczu długotrwałej i kosztownej wojny, którą finansy tego kraju z trudem mogą nościć. Słowem Japonia odpada od koncepcji rzymsko-berlińskiej, osłabia się względem Sowietów i tworzy lukę w kombinacjach Mussoliniego i Hitlera.

Wielka Brytania przeprowadza z wielkim rozmachem swój plan dobrożenia i już niedługo będzie przedstawiać potężną machinę wojenną. Sojusz angielsko-francuski jest mimo intrzyg p. Ribbentropa nierozwalny, a rezerwy gospodarcze tych dwu państw nieprzebrane. Jak widzimy więc pokojowy blok europejski posiada w obecnej chwili wszystkie atuty w swych rękach.

Bajki o groźbie wojny domowej we Francji, rozpowszechniane tak skwapliwie przez niemiecką i włoską prasę, pozostają bajkami. Najdobitniej świadczą o tym powiedzenie francus-

kiego ministra wojny p. Daladiera, przewodniczącego partii radykałów: „Jeżeli Francja zostanie napadnięta przez Niemcy to komuniści staną się najlepszymi batalionami szurmowymi przeciw napastnikowi”.

Ale nie uciekajmy się do tej ostatecznej alternatywy. Pokój europejski jest do uratowania. Wojnę można zażegnać w ten sam sposób, w jaki zażegnano niebezpieczeństwo pirackie na morzu Śródziemnym. Nieugięta wola Francji i Anglii, miedwuznaczną mowa Delbosa i Edena, są w stanie rozwiać pogroźki dyktatorów żywiących się bluffem i straszących pokojowo nsposobione narody swymi kołofami.

Dzisiaj w Europie wybita godzina Francji. Jej zadaniem jest wyciągnąć wszystkie możliwe konsekwencje z doświadczenia z Nyon.

T. N. Hnd.

Twórca nowej potęgi Anglii

Leslie Hore-Belisha -- popularny reformator brytyjskich sił zbrojnych

Leslie Hore-Belisha jest nie tylko ministrem spraw wojskowych Anglii, ale również tym politykiem, na temat którego kursuje najwięcej dowcipów i anegdot. Gdy ten mały, trochę tęgawy, poczciwie wyglądający mąż przed dwoma laty zaledwie został mianowany ministrem komunikacji, złożył oświadczenie: „W Anglii premie rowie liczą przeważnie conajmniej 60 lat. Miałbym w takim razie jeszcze 20 lat czasu, aby zostać premierem, ale zostanę nim o wiele wcześniej” — cały Londyn polityczny trząsł się ze śmiechu, nie wyłączając gazet. Dziś śmieją się już o wiele mniej na temat tego proroctwa. Dziś obserwuje się z całą powagą rozwój tego „Policjanta komunikacyjnego Nr. 1” — jak go nazywali dziennikarze, gdy był jeszcze ministrem komunikacji — oraz jego działalność jako kierownika zbrojeń angielskich.

W chwili obecnej zajęty jest on organizacją armii angielskiej, przewracając w tej dziedzinie wszystko do góry nogami, a proroctwo jego, że z czasem zostanie drugim Disraelim nie uważane już jest za śmieszne.

W chwili obecnej osoba jego jest znowu centralnym punktem obstrzału. Min. Hore-Belisha wprowadził ostatnio w armii — aby zachęcić ochotników do wstępowania do szeregów — iż każdy żołnierz (ponad 21 lat) nie musi obecnie spać w nocy w koszarach czy barakach, lecz może sobie iść do domu, lub gdziekolwiek indziej, dokąd ma ochotę. Na temat tego zarządzenia, które z całą powagą określane jest jako największa rewolucja w łonie armii, ścierają się różne opinie. Generałowie wściekają się z powodu tych cywilnych metod, które

mogą pogrzebać dyscyplinę (dotychczas w armii angielskiej wolno było spać poza koszarami jedynie szarżom od sierżanta w górę), a z drugiej strony Hore-Belisha otrzymał setki listów dziękczynnych od uszczęśliwionych narzeczonych, matek i sióstr. Istotnie w pierwszym tygodniu września zaczęło się do armii przeszło 3.000 ochotników, a jest to liczba, która przez nieszczęsnego poprzednika Hore-Belisha, Duff Coopera, nigdy nie została osiągnięta nawet w przybliżeniu, pomimo wszelkich wysiłków propagandy.

Hore-Belisha wprowadził jeszcze inne innowacje do armii:

— Ja sam mam 43 lata — oświadczył — uprawiam sporty i czuję się najwyżej na 30 lat,

PASZPORTY INDYWIDUALNE do:
Austrii
Niemiec
Czechosłowacji
Węgier
Rumunii
Bułgarii
Finlandii
Szwecji i Łotwy

zalatwia:
Wagons - Lits / Cook,
Piotrkowska 68 i 6.

nie widzę więc absolutnie powodu, dlaczego ma się przyjmować do armii rekrutów jedynie do 25 roku życia.

I za jednym pociągnięciem pióra przesunął wiek przyjmowanych rekrutów do 28 lat, ku niemałemu przerażeniu konserwatywnych oficerów. Wreszcie wprowadził emeryturę dla armii angielskiej: kto zobowiąże się służyć 21 lat, ten otrzyma przyswoitą emeryturę państwa.

Wszystko to są niesłychanie śmiałe postąpienia, a ponieważ zostały one wprowadzone dopiero w ostatnich czasach, nie można jeszcze mówić o ich sukcesie. Jedno jednak nie ulega wątpliwości: Hore-Belisha wpuścił świeże powietrze do organizacji armii. Zużył całe lata na to, aby rezygnując z urlopów, przeprowadzać niespodziane inspekcje, a urzędnicy War Office musieli się dopiero do tego przyzwyczaić, że otrzymali szefa, który nie zna ani ośmiogodzinnego dnia pracy, ani różnicy pomiędzy dniem i nocą. Jeszcze gdy był ministrem komunikacji wzbudzały strach jego konferencje o północy, a uświecone pojęcie „weekend” zdaje się on zupełnie ignorować: w sobotę i w poniedziałek pracuje się zupełnie tak samo, jak w inne dni robocze.

Hore-Belisha mianowany został ministrem wojny w końcu maja w nocy z piątku na sobotę. W najbliższy poniedziałek punktualnie o godzinie 9 zrana zjawił się w War Office. Oczywiście w biurze nie było nikogo, a kilku sekretarzy, którzy stali bezczynnie, było wprost przerażonych, że nowy szef chce zacząć pracę o tak wczesnej godzinie. Hore-Belisha kazał na tychmiast wyciągnąć z łóżek wszystkich swoich współpracowników i punktualnie o godzinie 10 rozpoczęła się pierwsza konferencja. Od tej chwili w War Office wygląda zupełnie wszystko inaczej, niż dotychczas.

Popularność Hore-Belisha wynika z jego wybitnej indywidualności. Kiedy został ministrem komunikacji, nauczył się przede wszystkim prowadzić au-

to i motocykl, oraz zdał egzamin na pilota, aby móc zabierać głos w tych sprawach. Następnie wziął się systematycznie do wszystkich działów i zaczął organizować komunikację, wprowadzając drakońskie kary za nieszczęśliwe wypadki. Stał się postrachem wszystkich kierowców samochodowych i motocyklistów. Gdy, jak się to często zdarza, zjawił się w nieragannym fraku w kinie lub teatrze, połowa widowni była gorące oklaski, podczas gdy druga połowa wściekle gwizdała.

Hore-Belisha jest żydem. — Podczas wojny światowej zgłosił się ochotniczo — był wówczas studentem w Oxfordzie — do wojska, spędził przeszło dwa lata na froncie w pierwszych liniach okopów i za odwagę w obliczu wroga mianowany został majorem. Następnie studiował częściowo w Sorbonie, częściowo w Heidelbergu; mówi po francusku i niemiecku; jest światowcem, który pochodząc z zamożnego domu, lubi życie towarzyskie i komfort. W tajemnicy uważa się za poeetę, a dobrym przyjaciółom zwierza się, że od lat pracuje nad powieścią, której niestety z powodu przeciążenia pracą nie może skończyć. I choć jest nieublagannym kawalerem, ceni jednak i szanuje kobiety.

Jedno z jego powiedzeń, z którego karykaturyści żyli przez miesiące, brzmi: „Mąż stanu musi mieć konieczność żony” — co nie przeszkodziło mu dotychczas przejść przez życie w stanie kawalerskim. W każdym razie jest to polityk o wyraznym obliczu, uśmiechnięty, uprzejmy, ale pod tą uprzejmą maską kryje się ambicja i energia: był w 43 roku życia ministrem wojny Anglii i na dodatek przy obecnej sytuacji światowej, to nielatwe zadanie. Nie wątpliwie świadczy to o dalekowzroczności Chamberlaina, że tego człowieka, który w gabinecie Baldwina, pomimo ogromnej popularności, zajmował ostatecznie jedynie podrzędne stanowisko, mianował kierownikiem War Office.

Ernest Worth.

KINO
EUROPA
Poc. 12. 2. 4. 6. 8. 10

Dziś o g. 12 i 2
2 poranki
Ceny od 80 gr.

Najweselsza komedia żydowska
BLAZEN
Der Purymspiler
W r. gł. Turkow, Samberg, Bożyk
i słynna para H. Jacobson i M. Kressin
Śmieci-Humor!-Taniec! Napiły w jęz. polskim

P. Aleksandra Piłsudska

u trumny Marszałka w Krakowie

Z Krakowa donoszą:

W sobotę bawiła w Krakowie incognito p. Marszałkowa Piłsudska w towarzystwie młodszej swej córki Jadwigi i b. min. Jana Piłsudskiego.

P. Marszałkowa wraz ze swym otoczeniem udała się około godz. 14 popoł. do krypty pod wieżą Srebrnych Dzwonów, gdzie dłuższą chwilę spędziła u trumny Marszałka Pił-

sudskiego.

O godz. 17,45 p. Marszałkowa odjechała do Warszawy wraz z córką i bratem Marszałka.

Przybywszy na 10 minut przed odjazdem pociągu pani Marszałkowa nie mogła znaleźć miejsca w przedziale II klasy dla siebie i rodziny i nie uchyliwszy swego incognito, zajęła miejsce w III klasie.

Akcja pracowników umysłowych na rzecz podwyżki płac

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Unia pracowników umysłowych otrzymała od swych oddziałów w szeregu większych ośrodków przemysłowych informacje o akcji na rzecz podwyż-

ki płac pracowników biurowych. Pracownicy ci żądają zawarcia umów zbiorowych i podwyżki płac od 15 do 20 proc., a także wprowadzenia 6-miesięcznych wypowiedzeń po 10 latach pra-

Przedłużenie ulg podatkowych dla nabywców pojazdów mechanicznych

Warsz. kor. „Głosu Porannego” telefonuje:

Wśród szeregu projektów ustawodawczych, jakie ministerstwo skarbu przedłoży na jesienną sesję sejmową, prawdopodobnie znajdzie się również sprawa przedłużenia wygasającej dn. 31 grudnia b. r. ustawy o ulgach podatkowych dla nabywców pojazdów mechanicznych.

Ustawa ta będzie zreformowana. Przyczyniła się ona w dużej mierze podczas dwuletniego okresu jej działania do ożywienia na naszym rynku motoryzacyjnym.

Przedłużenie jej powitane zo-

stanie niewątpliwie przez sfery motoryzacyjne z dużym zadowoleniem.

Kontrola wejściowa na uniwersytecie warszawskim

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

W dniu wczorajszym na uniwersytecie warszawskim wobec rozpoczęcia egzaminów, wzniesiono kontrolę wejściową.

Rewizje u ludowców w Wielkopolsce

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

W powiatach wągrowieckim, krotoszyńskim i gostyńskim w Wielkopolsce przeprowadzono rewizje u działaczy ludowych. Rewizje nie dały żadnych wyników.

Kongres N. P. R. w październiku

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Na październik zwołano do Warszawy kongres N. P. R. — Obecnie odbywają się zebrania dla wyboru delegatów na kongres. Na zebraniach tych uchwalane są rezolucje o zmianie ordynacji wyborczej i przeprowadzeniu nowych wyborów.

Urlop zdrowotny redaktora odpowiedzialnego „Robotnika”

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Redaktor odpowiedzialny „Robotnika” Stanisław Niemyski, odsiadujący karę więzienia z wyroków prasowych, otrzymał po 4 miesiącach więzienia, urlop zdrowotny do listopada, po czym ma powrócić do więzienia jeszcze na 3 miesiące.

Ks. Windsor w Wiedniu

WIEDEŃ, 20 9. (PAT). — Ksiąstwo Windsor przybył dziś do Wiednia z zamku Enzesfeld.

Naukowe badania

L83

potwierdziły bez zastrzeżeń profilaktyczne działanie ODOLU. ODOL jest więc uznany jako środek antyseptyczny i bakterjobójczy. Kto stosuje ODOL do codziennego pielęgnowania jamy ustnej, chroni swe zdrowie, toteż opinia się utarła.

ŻE ODOL TO ZDROWIE ZĘBÓW, UST I GARDŁA!

ODOL

FLYN DO UST PASTA DO ZĘBÓW

L83

oznacza ODOL bardziej jeszcze udoskonalony; jego działanie antyseptyczne zostało w wysokim stopniu spotęgowane. Badania bakteriologiczne i kliniczne wykazały przewagę ODOLU pod względem własności bakterjobójczych.

„Nie pochwalam form Trzeciej Rzeszy”

Anglia dawno się uwolniła od nietolerancji rasowej i religijnej

Odpowiedź Winstona Churchilla na zarzuty prasy niemieckiej

LONDYN, 20 9. (Tel. wł.). — W artykule w „Evening Standard” odpowiada Winston Churchill na podniesione przeciw niemu zarzuty prasy niemieckiej, że jest wrogiem Niemiec.

Churchill oświadcza, że twierdzenie to nie polega na prawdzie i przytacza przykłady, z których wynika, że wyjąwszy okres wojny światowej, wielokrotnie występował w charakterze przyjaciela narodu niemieckiego.

Churchill oświadczył w dal-

szym ciągu: Powiadają, że zagniam spory między oboma krajami, ale jestem przekonany, że Hitler na moim miejscu postąpiłby tak samo.

Jeśli wybitni zwolennicy obecnego reżymu niemieckiego zapytują, dlaczego Anglia nie żywi przyjaznych uczuć dla Niemiec, każdy Anglik odpowie:

— Nie możemy pochwalać waszych nowych form, MYŚMY UWOLNILI SIĘ JUŻ DAWNO OD NIETOLERANCJI RASOWEJ I RELIGIJNEJ.

Nie możemy powiedzieć, że

podziwiamy wasz stosunek do żydów, protestantów lub katolików niemieckich.

Sądźmy, nawet, że nasza metoda zwalczania komunizmu jest lepsza, aniżeli wasza, atoli jak długo dzieje się to w granicach Rzeszy, nie jest to naszą sprawą. Ale musimy zapytać, co będzie następnie? Nie można od nas oczekiwać pomocy finansowej dla Rzeszy, jak długo rząd niemiecki wydaje około milarda funtów szterlingów rocznie na cele wojenne.

Postępowalibyśmy niesusz-

nie, gdybyśmy Niemcom dali gwarancję, że mogą one czynić w Europie środkowej i wschodniej, co im się żywnie podoba, byleby pozostawily w spokoju Wielką Brytanię i Francję.

Tego rodzaju zapewnienie by sztem innych ludów byłoby nie tylko cynizmem, lecz mogło by w końcu doprowadzić do wojny, której konsekwencji nikt przewidzieć nie zdoła.

Strajk

pracowników Z. O. M.

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

W poniedziałek wybuchł w Warszawie strajk pracowników Zakładu Oczyszczania Miasta. W strajku bierze udział 1.200 osób.

Zbiorowa dymisja aplikantów sądowych

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Do sądu apelacyjnego wpłynęło wczoraj 50 podań egzaminowanych aplikantów sądowych z prośbą o zwolnienie ze stanowisk. Ta zbiorowa dymisja jest wynikiem podania do wiadomości, że po zdaniu egzaminów aplikanci, ubiegający się o stanowisko asesora sądowego, nie będą mieli żadnych szans na nominację z braku etatów.

Spadł z wieży Eiffla

PARYŻ, 20 9. (PAT). W niedzielę po południu spadł z drugiej kondygnacji wieży Eiffla 24-letni obywatel szwajcarski Otto Meyer, który poniósł śmierć na miejscu.

Policja prowadzi dochodzenie, celem ustalenia, czy zaszedł tu nieszczęśliwy wypadek, czy też Meyer popełnił samobójstwo.

Schacht w Rzymie

RZYM, 20 9. (PAT). Prezydent Banku Rzeszy dr. Schacht, bawiący od kilku dni w północnych Włoszech, przybył dziś po południu samochodem do Rzymu.

Narada p. premiera z wojewodami

Sprawy polityczne przedmiotem obrad

WARSZAWA, 20 9. (PAT). Dn. 20 września r. b. odbyła się pod przewodnictwem prezydenta rady ministrów i ministra spraw wewn., gen. Sławoja

Składkowskiego narada, w której wzięli udział pp. wojewodowie: warszawski Nakoniecznikow - Klukowski, wołyński Józewski, lubelski — de Tramecourt, kielecki — Drozdowski,

Iwowski — Bilyk, krakowski — Tyminiński, stanisławowski — Pasławski i tarnopolski — Malicki. Przedmiotem narad były sprawy polityczne.

Nowe zajścia w Warszawie

30 wyrostków z kobietą na czele napadało na żydów

Warsz. kor. „Głosu Porannego” telefonuje:

W dniu wczorajszym w różnych punktach miasta wynikiły zajścia antyżydowskie.

Do poważnej awantury doszło na ulicy Żymnej i Placu Żelaznej Bramy.

30 wyrostków, na czele których stanęła kobieta, nawoły-

wało do bojkotu oraz bicia żydów.

Wynikła bójka, na pomoc napadniętym przybyli okoliczni fragarze. 3 osoby zostały ciężko pobite.

Odwieziono ich do szpitala.

Ekscesy wynikły również w okolicach Starego Miasta oraz na Nowym Świecie. Za udział w

zajściach policja aresztowała 6 oenerowców, między in. Teodora Kozłowskiego, znanego kryminalistę.

Policję, która rozpedzała awanturników, nazwał żydowskimi pachołkami.

Do drobnych incydentów doszło także w innych dzielnicach śródmieścia.

Sąd apelacyjny zatwierdził

wyrok na 14 towarzyszy Jana Antczaka

Warsz. kor. „Głosu Porannego” telefonuje:

W dniu wczorajszym sąd apelacyjny rozpatrywał sprawę czternastu towarzyszy mordercy Glienczajna i Chełmnera Jana Antczaka, którzy w rocznicę „Krwawej środy” w Łodzi napadli na przechodzący ulicą Kilińskiego pochód P. P. S.

Wszystcy napastnicy, na czele których stał Henryk Dąbrowski, okazali się członkami koła

im. Chrobrego Stronnictwa Narodowego w Łodzi.

Sąd okręgowy skazał ich na kary od 3 do 8 miesięcy z zawieszeniem.

Wskutek apelacji urzędu prokuratorskiego, który uważał kary te za zbyt niskie, sprawę tę wczoraj rozpatrywał sąd apelacyjny pod przewodnictwem s. Krasowskiego w asystencji sędziów Kawczaka i Chwaliboga.

Oskarżał prokurator Kożuchowski, który w obszernym i wielo podkreśleniu niebezpieczeństwo, jakie stanowią dla ludu i spokoju napastnicy w rodzaju oskarżonych i domagał się bardzo surowego ukarania ich.

Bronili oskarżonych adv. Kowalski z Łodzi i Błaszyński z Warszawy.

W wyniku rozprawy sąd apelacyjny wyrok sądu okręgowego w Łodzi zatwierdził.

WYKWINTNE MATERIAŁY
NA UBRANIA, PALTA męskie i damskie wyrobu
fabryk **BIELSKICH** w WIELKIM WYBORZE poleca

MAROKO i S-wie

Nowomiejska 8 **Ostatnie nowości**
Tel. 152-77 **HURT i DETALI**

Komendant Irunu aresztowany we Francji

Kombinacje finansowe między kapitanem „C 2” a przywódcą napastników. Tajemnica bomb w tunelu Cerceré wyjaśniona

Zaizzymanie mjr. Troncoso może się stać poważnym incydentem politycznym

PARYŻ, 20 września (PAT.) — Sensacyjna afera z próbą porwania łodzi podwodnej rządu hiszpańskiego z portu wojennego w Breście zaczyna urastać do rozmiarów coraz poważniejszych.

W poniedziałek wieczorem na deszła do Paryża wiadomość, iż straż graniczna aresztowała na moście międzynarodowym na granicy francusko-hiszpańskiej pod Hendaye komendanta wojennego Irunu mjr. Troncoso w chwili, gdy powracał on przez ten most z terytorium hiszpańskiego na francuskie.

Aresztowanie uzasadniono tym, iż przy jednym z aresztowanych sprawców najścia na łódź podwodną

ZNALEZIONO LIST, podpisany przez mjr. Troncoso, w którym komendant wojenny Irunu polecał organizatorowi najścia zaofiarowanie dwóch milionów pesetów komendantowi i załodze łodzi podwodnej w zamian za wydanie jej rządowi w Burgos.

Aresztowanie komendanta wojennego okręgu iruńskiego, pełniącego wybitne stanowisko w czynnej służbie wojsk gen. Franco,

MOŻE SIĘ STAĆ INCYDENTEM o poważniejszym znaczeniu politycznym.

PARYŻ, 20 września (PAT.) — Śledztwo w sprawie wybuchu bomb około Placu Gwiazdy, do których nie doprowadziło aresztowanie żadnego sprawcy, bezpośrednio zamieszanego w sprawę tych zamachów.

Natomiast aresztowania wśród członków grup terrorystycznych, pozostających w związku z wydarzeniami hiszpańskimi, coraz bardziej komentowane są jako wiążące się również ze sprawą bomb w Paryżu.

Ostatnia sensacyjna afera, jaka miała miejsce nocą sobotnią, z najściem na hiszpańską łódź podwodną rządową, znajdującą się w porcie wojennym w Brest, doprowadziła do aresztowania hiszpana, który rzekomo ma być również podejrzany o udział w zamachach paryskich.

Sprawa najścia na tę łódź podwodną w porcie Brest, nabiera rozmiarów jednego z najsensacyjniejszych wydarzeń ostatnich kilku lat.

Wypadkowo tylko, dzięki interwencji jednego z marynarzy, znajdujących się w zamkniętej wieżycie łodzi podwodnej, **UDAREMNIONE ZOSTAŁO PORWANIE**

całego okrętu wojennego rządu hiszpańskiego przez 12-tu członków organizacji hiszpańskiej na terenie Francji, którzy w noc, wbrew zakazowi władz portowych, po odtrąceniu siłą posterunku wojskowego, weszli na pokład wielkiej łodzi podwodnej i przez 3 godziny pozostawali na jej pokładzie w porcie i uciekli dopiero w ostatniej chwili, gdy zaalarmowane władze portowe, wysłały oddział żandarmerii na miejsce.

Cała sprawa nabiera charakteru coraz bardziej tajemniczego, ponieważ — jak się okazuje z informacji prasy prowincjonalnej francuskiej — kapitan łodzi podwodnej „C 2”, na którą dokonano napadu, miał w sobotę

SPOTKANIE Z KIEROWNIKIEM TEGO NAPADU, kapitanem innej łodzi podwodnej, przebywającej w naprawie w porcie Bayonne.

Kapitan łodzi tej, po zawinięciu do Bayonny, opuścił swą łódź i przeszedł na stronę gen. Franco.

Jednocześnie, przy aresztowanym kapitanie łodzi podwodnej z Bayonny, kpt. Las Heras, znaleziono listy, upoważniające go do zaofiarowania kapitanowi łodzi napadniętej dwóch milionów pesetów, czyli około 3 milionów franków, za ułatwienie oprowadzenia tej łodzi przez przedstawicieli gen. Franco.

Obaj kapitanowie aresztowani zostali w aucie w czasie ucieczki, przy czym kapitan łodzi napadniętej przebywał w tym aucie,

RZEKOMO JAKO PORWANY ZAKŁADNIK.

ANGELO TAMBURINI
znany terrorysta włoski.

Tymczasem on sam oświadczył, że udał się z kpt. Las Heras dobrowolnie autem jako ze swoim starym przyjacielem. Pomimo tych szczegółów,

świadczących o kombinacjach finansowych między dowódcami łodzi podwodnych, ofiarą padł zabity młody hiszpan, poszukiwany od 5 dni przez władze policyjne francuskie po całym terenie Francji, jako podejrzany o udział w zamachu bombowym w porcie marsylskim.

Sześć napastników Orendain również poszukiwany był na terenie Francji przez policję w związku z ostatnimi obławami na terrorystów, ponieważ podejrzewano go o dokonanie zamachu bombowego na okręt hiszpański w porcie Bayonny i przed rokiem aresztowany był na granicy hiszpańskiej w chwili, gdy próbował przewieźć autem większy ładunek dynamitu z Hiszpanii do Francji.

Jednocześnie z tymi aresztowaniami, dokonanymi na tle napadu na łódź podwodną, pojechał w Tuluzie

ARESZTOWAŁA TERORYSTKĘ WŁOSKIEGO PASOTTIEGO, rywała Tamburiniego, podejrzana o udział w różnych zamachach terrorystycznych.

„Humanite” domaga się dż. od władz policyjnych aresztowania emerytowanego generała lotnictwa du Seugnier’a, jako zamieszanego w aferę organizacji półwojskowej - terrorystycznych „Białych kapturów” i „Kawalerów miecza”.

PERPIGNAN, 20 września. (PAT.) — W wyniku śledztwa, prowadzonego w sprawie materiałów wybuchowych, znalezionych w tunelu Cercere, aresztowany włosz przyznał się, iż zamierzał wysadzić w powietrze szpital wojskowy w Perpignan oraz konsulatu hiszpański w Tuluzie.

W obawie jednak, iż wybuchy te spowodują znaczną ilość ofiar, zaniechał aresztowany tego zamiaru i bomby porzucił w tunelu.

PRZY OTYŁOŚCI stosuje się znaną **SÓL MORSZYŃSKĄ** lub **WODE GORZKĄ MORSZYŃSKĄ.** Żądać w aptekach i składach aptecznych.

Anglia nie zamierza prosić Włoch

Trasa dla statków brytyjskich nie biegnie przez Adriatyk, ani przez morze Tyreńskie

LONDYN, 20 9. (PAT.) — Admiralicja ogłosiła szczegółową trasę dla brytyjskich statków handlowych, kursujących na morzu Śródziemnym. Żadna z 13 podanych dróg nie biegnie

przez Adriatyk, ani przez morze Tyreńskie.

LONDYN, 20 9. (PAT.) — Koła tutejsze nie przywiązują większego znaczenia do komunikatu, ogłoszonego wczoraj, a u-

jawniającego treść odpowiedzi min. Ciano na demarche brytyjskiej i francuskiej charges d'affaires na temat dodatkowych postanowień, uchwalonych w Genewie w piątek przez

sygnatariuszy konwencji w Nyon.

W kołach miarodajnych podkreślają, iż komunikat ten, zredagowany w takiej formie, jak by ze strony brytyjskiej i francuskiej podjęta została ponowna inicjatywa skłonienia Włoch do udziału w konwencji nyońskiej, przypisać należy chęci czynników włoskich ratowania pozorów w sytuacji, w jaką zabrnęły Włochy. Charges d'affaires brytyjski i francuski, jak podkreślają w kołach oficjalnych w Londynie, udali się w sobotę do min. Ciano jedynie jako mandatariusze sygnatariuszy konwencji w Nyon, celem formalnego zakomunikowania Włochom dalszych postanowień.

Ze strony brytyjskiej podkreślają, iż poza formalną demarche w Rzymie rząd brytyjski żadnej dalszej inicjatywy podejmować nie zamierza.

Milion osób przedefilowało przed trumną prezydenta Masaryka

PRAGA, 20 9. (PAT.) — Ukończono już ostatnie przygotowania do pogrzebu prezydenta Masaryka. Cafe miasto, a zwłaszcza trasa pogrzebu, jest żałobnie udekorowana.

Do Pragi przybyły w ciągu dnia wczorajszego i dzisiejszego wszystkie delegacje zagraniczne.

Delegacja polska w osobach posła nadzwyczajnego i min.

pełnomocnego Rzpłitej w Urzędzie dr. Kazimierza Papee oraz szefa kancelarii cywilnej pana Prezydenta Rzpłitej Stanisława Łepkowskiego złożyła dzisiaj przed trumną wieńce od pana Prezydenta Rzpłitej i od rządu.

Przed trumną wystawioną na

widok publiczny, od soboty rano przedefilowało do dzisiaj wieczór **około miliona osób,** które czekać musiały szereg godzin, by dojść do katafalku i złożyć ostatni hołd Zmarłemu.

Uroczystości pogrzebowe zaczynają się jutro o godz. 10 rano.

Likwidacja zatargu w T. K. K. T.

Pracownicy uzyskali 5-proc. podwyżkę płac

Warsz. kor. „Głosu Porannego” telefonuje:

Arbiter ministerstwa opieki społecznej w zatargu między pracownikami teatralnymi a Towarzystwem Krzewienia Kultury Teatralnej, inspektor Zbigniew Wróblewski, wydał orzeczenie, rozstrzygające tę sprawę sporną, których nie udało

się załatwić polubownie. Orzeczenie wprowadza 5 proc. podwyżkę płac pracowników teatralnych. Orzeczenie to obowiązuje od dnia 13 b. m. do dnia 31 sierpnia 1938 r.

W ten sposób zatarg w T. K. K. T. został ostatecznie zlikwidowany.

Mundur dla młodego Ozonu

Mają one odosobnić go od wszelkich obcych wpływów

Warsz. koresp. „Głosu Porannego” telefonuje:

Z kół dobrze poinformowanych dowiadujemy się, że czynnik kierowniczy OZN-u zamierzają w najbliższym czasie umundurować organizację młodego OZN-u, to jest „Związek młodej Polski”.

W tych mundurach członkowie „Związku młodej Polski”

występować będą w razie uroczystości, obchodów i manifestacji.

Jednocześnie dla umundurowanych członków „Związku młodej Polski” zorganizowane być mają obozy ćwiczebne.

Zarządzenie władz OZN-u ma na celu wyodrębnienie organizacji młodego OZN-u i odosobnienie go od wszelkich obcych wpływów.

GRAND-KINO

Wspaniały epos życia i miłości

ZIEMIA BŁOGOSŁAWIONA

W rol. głównych:
Luiza Rainer
Paul Muni

Pocz. o g. 12 i 2-jej
PORANKI OD 85 gr.

CAPITOL

Dziś i dni następnych!

Potężny dramat filmowy wg. słynnej sztuki Władysława Fodora

MATURA

...Dziewczęta w mundurkach widziane z bliska: ich życie, pierwsza miłość, pierwszy pocałunek.

W rolach głównych:
SIMONE SIMON
Herbert Marshall
Ruth Chatterton

NADPROGRAM: TYGODNIK oraz KRONIKA P. A. T.

Ceny miejsc na wszystkie seanse **od 54 gr.**

Obrzymie zbrojenia rujnują świat

(Dokończenie).
aby zlikwidować ten konflikt, nie ma szans powodzenia.

Druga część swego mowy min. Eden poświęcił zagadnieniu surowców, przywróceniu wolnego obrotu kapitałów, towarów i pracy ludzkiej.

To jest rzecz najważniejsza, twierdził min. Eden, i na tym punkcie sprawozdanie komisji jest zgodne ze sprawozdaniem komitetu ekonomicznego, które przyłącza liczne argumenty za wprowadzeniem ułatwień w handlu międzynarodowym przez zniesienie kontyngentów, clearingów i kontroli dewiz.

Wszystkie rządy, niezależnie od swej ideologii, mają wspólny cel:

Podniesienie dobrobytu ludności. Do tego celu dojść można dwiema drogami: pierwsza to ciasny nacjonalizm, druga to współpraca z innymi narodami, i ta właśnie droga wydaje się Edenowi korzystniejsza.

Różnice w ideologii politycznych nie powinny niszczyć współpracy ekonomicznej międzynarodowej, ani też uniemożliwiać utrzymania pewnej tolerancji politycznej. Na jednym punkcie należy przynajmniej dojść do porozumienia, mianowicie, aby sprawy poprawy ekonomicznej były głównym celem polityki.

Świat musi wybrać jedną z dwóch dróg — współpracę lub konflikty. Pierwsza da nam do niesie rezultaty, a druga — ruiny.

LONDYN, 20.9. (PAT) — Min. Eden, który dzisiaj wieczorem opuszcza Genewę, oczekiwany jest w Londynie we wtorek w południe. Złoży on natychmiast obszerny sprawozdanie premierowi Chamberlainowi.

Normalne posiedzenie gabinetu w tygodniu bieżącym nie jest zamierzone, natomiast jest możliwe odbycie nieobowiązującej narady obecnych w Londynie ministrów dla wysłuchania sprawozdania min. Edena o konferencji w Nyon i o obradach ligi narodów.

Powrót ministra Edena do Genewy w toku obecnej sesji zgromadzenia ligi narodów nie jest planowany. Kierownictwo delegacji brytyjskiej na zgromadzeniu obejmie minister do spraw Szkocji, Elliot. Na radzie ligi narodów rzecznikiem W. Brytanii był parlamentarny podsekretarz stanu spr. zagr. lord Cranborne.

Pokój dla całego świata

NOWY JORK, 20 września. — (PAT) — Sekretarz stanu Hull oświadczył przedstawicielom legionu amerykańskiego, że Stany Zjednoczone odrzucają zasady polityki izolacji i międzynarodowości w polityce. Natomiast prowadzić będą politykę szerokiego nacjonalizmu własnego.

Pokój musi być naszym stałym celem, mówił Hull, i to nie tylko dla nas, lecz pokój dla całego świata.

Zdecydowani unikać wojny wszelkimi sposobami, nie możemy być obojętni wobec polityki innych państw, prowadzącej do wojny, lub wobec przykładów międzynarodowego bezprawia, burzącego pokój.

Gotowi jesteśmy poprzeć wszelkimi środkami nasze zamiary, zmierzające do ograniczenia zbrojeń, prowadzących do wojny.

Nowa ofensywa japońska na Tientsin

Atak na pozycje chińskie wzdłuż linii kolejowej

SZANGHAJ, 20.9. (PAT) — Według agencji Central News, do Tientsinu przybyły posiłki japońskie w sile 30 tys. żołnierzy. W najbliższej przyszłości prawdopodobnie na równinach prowincji Hopei roze grają się walki, których głównym celem będzie opanowanie przez japończyków miejscowości Paoting na

kolei Pekin — Hankau i Tsang — Czeu w pobliżu kolei Tientsin — Pukou.

SZANGHAJ, 20.9. (PAT) — Po tygodniu spokoju wojska japońskie podjęły nową ofensywę na południe od Tientsinu, atakując pozycje chińskie wzdłuż linii kolejowej Tientsin — Pukou. Dwie kolumny

japońskie z Szan - Si posuwają się od strony południowej w prowincji Sui - Yuan: jedna wzdłuż linii kolejowej Pekin — Sui - Yuan powyżej Feng - Czen, druga zaś zajęła Szaj-noku bardziej na zachód, przecinając drogę odwrotu chińczyków.

TIENTSIN, 20.9. (PAT) — Na tyłach sił japońskich, według agen-

cji Domei, wytworzyła się specjalna sytuacja strategiczna. Posuwając się w kierunku Paoting - Fu, japończycy złamali opór napotykanych po drodze wojsk chińskich, ale pozostawili jednakże poza sobą nieregularne oddziały chińskie, które niepokoją strażę tylną japończyków.

Siły chińskie, działające na tyłach japońskich, liczą od 25 do 50 tysięcy żołnierzy, przewyższając liczebnie kolumnę japońską, posuwając się w głąb kraju.

1000 ofiar cholery

NANKIN, 20.9. (PAT) — W koncesji międzynarodowej zanotowano ponad 1000 wypadków cholery. Większość chorych stanowią chińczycy. W ciągu 4-ech ostatnich dni zarejestrowano 165 nowych wypadków choroby. Dotychczas zmarło 120 chińczyków i 9 Europejczyków.

Protest Z.S.S.R.

MOSKWA, 20.9. (PAT) — Agencja Tass donosi, że w dniu 17 bm. ambasador ZSRR w Tokio złożył ministrowi spr. zagr. Hirota protest na piśmie przeciwko powtarzającym się w ostatnich czasach napadom nieznanymi osobnikami na urzędników ambasady i przedstawicieli handlowego zw. sowieckiego.

Warunki W. Brytanii i Francji w związku z blokadą wybrzeży chińskich

LONDYN, 20.9. (PAT) W związku z notą japońską, zapowiadającą sprawdzanie dokumentów rejestracyjnych statków państw obcych, płynących w pobliżu wybrzeży chińskich, objętych blokadą, agencja Reutersa ze źródeł miarodajnych dowiaduje się, iż Wielka Brytania w swej odpowiedzi zaznaczyła, że zapowiedzianą przez Japonię procedurę uważa za nielegalną, ale wyraża się dochołzenia swych praw pod następującymi warunkami:

1) Wrazie gdyby w pobliżu znajdował się brytyjski okręt wojenny kapitan okrętu japońskiego będzie musiał zwrócić się do kapitana okrętu brytyjskiego o pozwolenie

dokonania inspekcji brytyjskiego okrętu handlowego,

2) Gdyby w pobliżu nie było brytyjskich okrętów wojennych władze japońskie zobowiążą się niezwłocznie zawiadomić o inspekcji władze brytyjskie, przy czym inspekcja będzie ograniczona do sprawdzenia dokumentów rejestracyjnych statku.

SZANGHAJ, 20.9. (PAT) — Władze francuskie zachowują w sprawie blokady wybrzeży chińskich następujące stanowisko:

1) okręty francuskie, udające się na wody, do których dostęp został zamknięty przez Japonię dla żeglugi chińskiej, powinny zawiadomić o

swym zamiarze dowództwo francuskich sił morskich na Dalekim Wschodzie.

2) Admirał eskadry francuskiej będzie komunikował dowództwu japońskich sił morskich nazwy tych statków, linie okrętowe, do których należą, oraz nazwiska kapitanów. Informacje te będą udzielane — jak zaznacza Havas — wyłącznie w celu zapobieżenia możliwym incydentom, gdyż rząd francuski nie może przyznać Japonii prawa mieszania się do żeglugi statków francuskich, nawet gdyby nie były one sygnalizowane dowództwu japońskich sił morskich.

Poszukiwania Lewoniewskiego trwają

Na wyspach archipelagu Franciszka Józefa urządzone zostaną bazy pomocnicze

MOSKWA, 20.9. (PAT) — Agencja Tass donosi z wyspy Rudolfa, że ekspedycja Szewelowa w skła-

dzie 4-ech samolotów ukończyła już przygotowania do dalszych poszukiwań Lewoniewskiego. Ekspedycja

zaopatrzona została w żywność na okres 6-ciu miesięcy.

Według ostatniego planu 3 samoloty dokonywać będą lotów poszukiwawczych, czwarty zaś pozostanie w rezerwie.

Na wyspach archipelagu Franciszka Józefa — Aleksander, Rainer i Graham Bell urządzone zostaną lotniska jako bazy pomocnicze dla samolotów ekspedycji, operujących w okolicy bieguna.

Lotnik Mazuruk dokonał lotu, osiągając 84 st. 35 min. szerokość, jednak wobec zmienności pogody zmuszony był do przerwania poszukiwań i powrócił na wyspę Rudolfa.

Gen. Franco żąda

przyznania mu prawa otwarcia 2 konsulatów w Anglii

LONDYN, 20.9. (PAT) — Gen. Franco zwrócił się do rządu W. Brytanii z żądaniem przyznania jego rządowi prawa otwarcia na terenie W. Brytanii dwóch konsulatów, jednego w Londynie, drugiego zaś w którymś z portów np. Southampton.

Gen. Franco motywuje swoje żądanie tym, iż W. Brytania utrzymuje na obszarze władzy gen.

Franco trzy konsulaty, a mianowicie w Santanderze, San Sebastian i Corunna.

Żądanie gen. Franco jest obecnie rozpatrywane przez Foreign Office. Kola miarodajne podkreślają, że przyznanie gen. Franco prawa urzuchomienia konsulatów nie byłoby bynajmniej uznaniem de jure, a podyktowane byłoby jedynie względami na korzyść handlowe.

Bandyta śmiertelnie postrzelony

podczas obławy na terenie Chrzanowa

CHRZANÓW, 20.9. (PAT) — W związku ze strzelaniną w Krakowie na ul. Siemiradzkiego, w cza sie której od kul bandyty zginął jeden policjant, a dwóch odniosło rany, na terenie Chrzanowa zarządzone obławy.

Podczas tej obławy patrol policyjny natknął się na ukrywającego się przed policją i poszukiwanego przez władze sądowe Lanoszkę Maksymiliana z Płaz, karanego już 11-

krotnie więzieniem za różne kradzieże.

Gdy Lanoszka na widok policji zaczął uciekać, mimo wezwania „stój, policja”, jeden z policjantów strzelił, trafiając pomimo ciemności bandytę i raniąc go ciężko w płuca. Przy Lanoszcze znaleziono łom i w trychły.

Ciężko rannego przestępcę przewieziono do szpitala w Chrzanowie, gdzie dogorywa.

Tłuszcz jadalny z drzewa

wyprodukowany przez chemików niemieckich

BERLIN, 20.9. (Tel. wł.) — Chemikom niemieckim udało się po długich próbach otrzymać z drzewa, jako z surowca glicerynę. Na razie była ona stosowana tytułem próby tylko do celów technicznych. Obecnie jednak dalsze eksperymenty w tym kierunku doprowadzi

ły do produkowania tłuszczu jadalnego, nadającego się dla ludzi. Doświadczenia były robione w fabryce I. G. Farben w Oberchauer (Nadrenia), gdzie starano się ten tłuszcz poddać procesowi rafinowania i doprowadzenia go do stanu, nadającego się do konsumpcji. Wypróbowano ten produkt na razie wśród więźniów, a jednocześnie poddano go próbom w urzędzie zdrowia Rzeszy, którego opinia wypadła pomyślnie. Produkt ten dotychczas znany był pod techniczną nazwą „Tłuszczu HG”. Kalkulować się będzie około 45—50 fenigów za funt. Tłuszcz zwierzęcy kosztuje przeszło dwa razy drożej.

30 września upływa termin stemplowania zapalniczek

WARSZAWA, 20.9. (PAT) — Ministerstwo skarbu przypomina, że z dniem 30 września r. b. upływa termin zgłaszania zapalniczek do ostemplowania. Posiadanie po tym terminie zapalniczek, nie zaopatrzonych w znaczek podatkowy zostało zabronione rozporządzeniem min. skarbu z dn. 25 czerwca r. b. i podlegać będzie karze. Zgłaszanie zapalniczek przyjmują do 30 września wszystkie urzędy skarbowe, pobierające opłatę w wysokości 1 zł. od zapalniczek kieszonkowej i 3 zł. od zapalniczek ściennej lub stołowej.

Dyktatorzy na koniach

BERLIN, 20.9. (Tel. wł.) — Jak się dowiadujemy, podczas uroczystej parady w Berlinie kanclerz Hitler i Mussolini będą jechać konno. W sobotę stację graniczną w Bazyli minął specjalny wóz towarowy, należący do włoskich kolei państwowych, którym przewożą do Berlina konia Mussoliniego.

Piotrkowska 56.

Tajemniczy zgon znanej tancerki Espana

PARYŻ, 20 września (PAT) „Paris Soir” donosi, iż znana tancerka Espana, partnerka słynnej Argentiny, zmarła w So wietach w dniu 5 b. m.

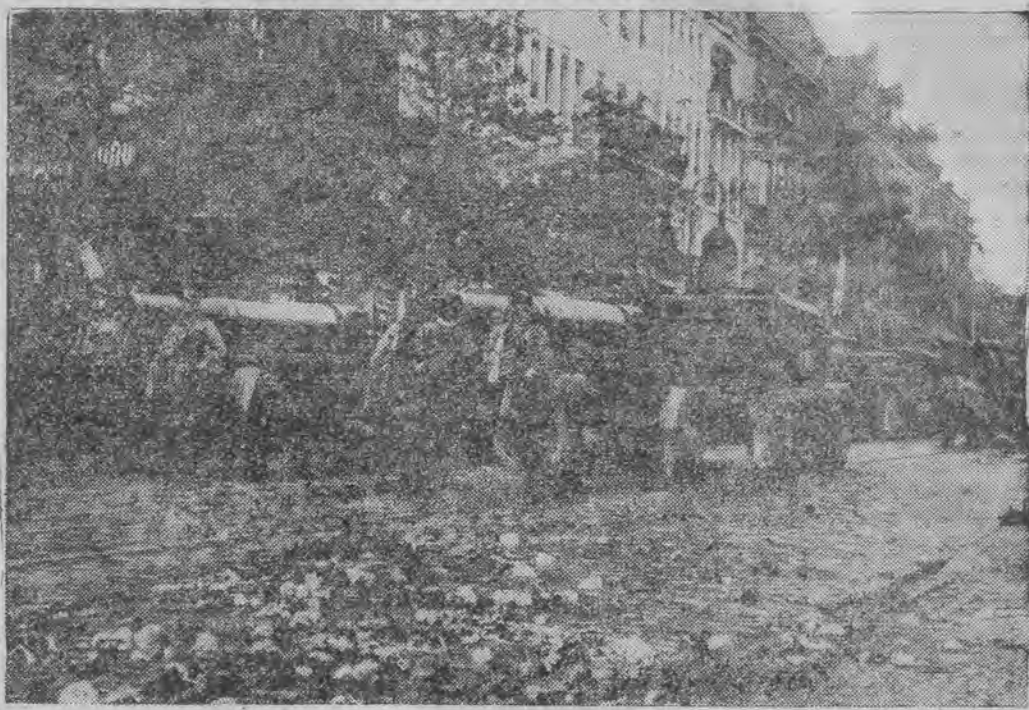
Oficjalną krótką wiadomość o tym otrzymał akompaniator tancerki, który nie mógł jednak uzyskać w poselstwie sowieckim bliższych informacji na temat okoliczności, wśród których nastąpił zgon. Wśród bliższych znajomych tancerki istnieje obawa, że mogła ona być rozstrzelana pod zarzutem szpiegostwa.

KINO CASINO Najpotężniejszy film wszystkich czasów ZAGINIONY HORYZONT W r. gł. Ronald Colman

KINO RIALTO ATAK Wielki sukces! O SWICIE W r. gł. Errol Flynn i Kay Francis Realizacja Williama Dieterle

Superlatywy o armii polskiej

w wywiadzie z gen. Hartmanem — szefem sztabu generalnego wojsk lotewskich

Reprodukcujemy dwa zdjęcia ze wspaniałej defilady poszczególnych jednostek naszej armii, która odbyła się w Bydgoszczy, przed Marszałkiem Edwardem Śmigłym - Rydzem, z okazji zakończenia manewrów pomorskich. Pierwsze zdjęcie przedstawia fragment z defilady czołgów, zaś drugie zdjęcie — moment defilady artylerii najcięższej.

RYGA, 19 9. (PAT). Gen. Hartmanis, szef sztabu generalnego armii lotewskiej, który obecny był na manewrach jesien nych armii polskiej, po powro cie do Łotwy podzielił się z przedstawicielami prasy wraże niami, podkreślając serdeczne przyjęcie, jakiego doznał ze strony przedstawicieli armii polskiej.

Z wielkim uznaniem mówił gen. Hartmanis o wysokim po ziomie sił zbrojnych Polski, do skonałym wyszkoleniu armii i wyposażeniu jej w najnowocześ niejczy sprzęt bojowy. Mimo długotrwałych mane wtrów i złych warunków atmo sferycznych, na żołnierzach pol skich nie było widać najmniejszego zmęczenia, co osobiście

mógł gen. Hartmanis stwierdzić na wielkiej defiladzie, która za kończyła manewry. Sprawny wygląd wojska był najlepszym świadectwem wiet kiej wytrzymałości i hartu mo ralnego armii polskiej. Podczas swego pobytu w Pol sce gen. Hartmanis miał możłi ność nie tylko poznać armię pol

ską, ale również i polską flotę wojenną. Stwierdza on, że Pol ska na rozwój swych sił mor skich zwraca wielką uwagę, skutkiem czego stanowią one poważny czynnik na Bałtyku. Jednocześnie z rozwojem flo ty wojennej wzmacnia i powię ksza się polska flota handlowa, czego dowodem jest Gdynia, która w ciągu krótkiego czasu

z małej wsi rybackiej zamieniła się na wielki port nowoczesny i miasto o przeszło 100 tys. lu dności. W zakończeniu gen. Hartma nis wspomniął o przyjaznym ustosunkowaniu się marszałka Śmigłego - Rydza do niego i do szefów sztabu generalnego Esto nii i Finlandii.

Plotki

Do znanego lekarza paryskiego przychodzi pacjent.
— Panie doktorze, nie wiem, co to jest... Wciąż mam uczucie, że mi coś w przetyku wznosi się i opa da i znowu wznosi się i opada...
— Czy pan przypadkiem nie polknął franka?
*
Zmarły prezydent Masaryk odzna czał się niezwykłą prostotą.
Gdy w roku 1918 przybył do Pra gi, by objąć prezydenturę, zgotowa no mu wspaniałe przyjęcie.
Po wyjściu z dworca Masaryk ujrzał złocistą karetę zaprzężoną w cztery konie.
— Znajdujemy się w demokra tycznej republice — powiedział tyl ko i zajął miejsce w starym, skrom nym aucie opodał.
*
Przy stoliku w kawiarni kilku aktorów rozmawia o metodach wal ki z alkoholizmem.
— A trzeba wam wiedzieć — od zywa się jeden, — że ja sam jestem nawróconym alkoholikiem.
— Jaki? Pijesz przecież, jak sta ry huzar!
— No tak... Byłem kiedyś absten nentem, a potem... na wróciłem się!

*
Poprzez druty koczaste, odgra dzające dzielnicę europejską w Szanghaju, żołnierz angielski ga wędził z żołnierzem chińskim.
— Dlaczego wy zwyciężacie we wszystkich bitwach — zapytuje chińczyk — gdy my zawsze prze grywamy.
— Dlatego — odpowiada Tom my — że przed każdą bitwą modli my się o zwycięstwo...
— Ależ my też modlimy się...
— Tak... ale w jakim języku?
— Oczywiście po chińsku!
— No to nie dziwnego, że prze grywacie. Kto rozumie po chiń sku?!

Sąd dobrej woli

Prywatny trybunał przed mikrofonem radiowym

Centralna radiowa stacja no wojojska wprowadziła obecnie nowość, która cieszy się ogrom nym powodzeniem. Codziennie punktualnie o godz. 8 speaker stacji ogłasza otwarcie posie dzenia „Good Will Court” — sądu dobrej woli. Ilustracja ta, która zdobyła popularność pod skróconą nazwą G. W. C. posia da całkowicie prywatny cha rakter, choć w skład sądu wcho dzi dwóch urzędujących sędziów nowojorskich.

Funkcje „sądu dobrej woli” są następujące: Na każdym po-

siedzeniu wysłuchuje on ludzi, którzy zgłaszają się po radę, chcą się podzielić swymi kłopo tami, poskarżyć na krzywdzicie la itp. Wszystkie zameldowania klientów sądu i ich rozmowy z sądem odbywają się przed mi krofonem, tak, że przebieg po siedzenia słyszą miliony ludzi; jednakże ani klient ani sędzio wie nie wymieniają ani jednego nazwiska. Jedną z bezwzględ nych zasad „sądu dobrej woli” jest zachowanie całkowitej ano nimowości.

Do sądu radiowego ludzie

zwracają się z najróżnorodniej szymi sprawami: opowiadają o kłopotach rodzinnych, zapytują jak osiągnąć zmniejszenie wy znaczonych podatków, wskazu ją na różne niedociągnięcia transportu, poczty, telefonów i t. p. Sędziowie na miejscu u dzielają wyjaśnień i informacji, wskazują, jak postępować w tym czy innym wypadku itd. — Udziela się rad nie tylko natury prawnej i technicznej. W 50 procentach wypadków sąd musi wydawać decyzje w bardzo skomplikowanych sporach ro dzinnych, w nieporozumieniach między mężem i żoną etc.

Oto dwa przykłady działal ności „sądu dobrej woli”:

Jakaś kobieta, z którą mąż obchodził się okrutnie, prosiła sąd o radę, co ma zrobić? Se dzia poradził jej wszcząć spra wę o rozwód, ale uprzedził, że będzie to kosztowało najmniej 400 dolarów. Kobieta zaczęła płakać, oświadczyła, że nigdy w życiu nie zdoła zebrać takiej dużej sumy. Po upływie 18 mi nut do dyrekcji stacji radiowej dostarczono 400 dolarów, ofia rowanych przez dobrych ludzi i speaker musiał opublikować iż wstrzymuje przyjmowanie dalszych ofiar na rzecz „Kobie ty Nr. 2”.

Pewien młodzieniec opowie dział, że zwróciwszy się na pod stawie ogłoszenia w gazecie do pewnej szkoły, został oszuka ny; wzięto odeń pieniądze, nie dając wzamian żadnego wy kształcenia. Następnego dnia nadesłano do stacji radiowej ty siąc listów od osób, które za mierzały również skorzystać z ogłoszenia. Dziękowali oni „są dowi dobrej woli” za to, że poz wolił im poznać prawdę i u chronił ich od tego, aby padli ofiarą oszustów.

Przed mikrofonem „Sądu do brej woli” codziennie zjawia się około 25 osób.

Przymusowe małżeństwo

Wielki przemysłowiec amery kański Clarkson, który wiele lat przeżył w Peru, wniósł skar gę rozwodową przeciwko swej żonie peruwiance, składając z tej okazji sądowi w Waszyng tonie dokumenty, których opu blikowanie wywołało olbrzymie wrażenie w opinii publicznej. Wedle tych dokumentów Clark son przybył do Peru w r. 1925, kiedy kraj ten był pełen zamie szek rewolucyjnych; pewnego dnia został wezwany przez ówczesnego prezydenta Peru i o trzymał rozkaz, aby ożenił się z peruwianką, którą zaledwie poznał. Kiedy Clarkson odmó wił, dano mu do zrozumienia, że szybko zginie niespodzianą śmiercią. Następnie zjawilo się u niego czterech członków taj nej policji, którzy zaprowadzili go do kościoła w Limie i zmu sili go pod groźbą śmierci do poślubienia tej panienki. Clark son oświadcza, że nigdy nie żył z tą kobietą, która była kochan ką ówczesnego prezydenta, ale wszelkie próby rozwodu były w Peru niemożliwe.

LEKARZ - DENTYSTA
S. Rozen-RAWICZOWA
Narutowicza 30
Tel. 154-36.
POWRÓCIŁA

Najdłuższa szosa świata

Tego lata rozpoczęto prace na ostatnich odcinkach szosy, którą połączy Fairbanks na A-lasce z Buenos Aires, to zna czy prowadzić będzie wzdłuż przez cały kontynent Ameryki północnej i południowej. Szosa ta będzie najdłuższą na świecie, gdyż posiadać będzie 21,000 km. długości. Nazwa jej brzmi „Międzynarodowa szosa Pacy fiku”.

Lordowie na scenie kabaretowej

Młody impresario Ted Feck ham, który zdobył sławę zarów no w Londynie, jak i w Paryżu i Nowym Jorku przez zorgani zowanie służby „towarzyszy dla samotnych dam”, opubliko wał niedawno w gazecie londyń skiej ogłoszenie, że poszukuje sześciu arystokratów - lordów dla scenki „varieté” w Nowym Jorku. Przez pewien czas paro wie Anglii zdawali się bardzo oburzeni, po tym jednak kilku

zgłosiło się, jak stwierdza przed stawiciel Peckhama „drogą po średnią i w bardzo dyskretny sposób”. Zostali oni zaangażo wani przez Peckhama, tak, że w najbliższym sezonie Nowy Jork będzie miał niezwykłą sensację oglądania sześciu pa rów Anglii na scenie music-hal lu. Nazwiska lordów trzymane są chwilowo w ścisłej tajemni cy.

Wiadomości bieżące

DYZURY APTEK. — Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: L. Steckela, Limanowskiego 37, Sz. Jankielewicz, Stary Rynek 9, T. Staniewicza, Pomorska 91, A. Borkowskiego, Zawadzka 45, B. Głuchowskiego, Narutowicza 6, St. Hamburga i S-ki, Główna 50, L. Pawłowskiego, Piotrkowska 307.

REJESTRACJA ROCZNIKA 1919. — Dziś do rejestracji w wydziale wojskowym (Piotrkowska nr. 165) zgłosić się powinni mężczyźni, zamieszkali na terenie V komisariatu, których nazwiska rozpoczynają się od liter A do E włącznie, oraz mężczyźni, zamieszkali na terenie XII komisariatu, których nazwiska rozpoczynają się od liter N do Z włącznie.

KOMISJA TEATRALNA. — Dziś o 19 w sali konferencyjnej wydziału oświaty i kultury odbędzie się pierwsze posiedzenie nowopowstałej na sezon 1937-38 komisji teatralnej.

NOWE PRZEDSIĘBIORSTWA. — Wydział przemysłowy zarządu miejskiego w Łodzi na odbytej rozprawie komisyjnej zatwierdził 4 projekty urządzeń zakładów przemysłowych, w tym: 1 — na wytwórnictwo wędliniarską, 1 — na mechaniczną tkalnię, 1 — na mechaniczną wytwórnictwo zabawek oraz 1 budowę kiosku i stacji benzynowej.

CHOROBY ZAKAŻNE. — W czasie od 12 do 19 b. m. zgłoszono do wydziału zdrowia publicznego zarządu miejskiego w Łodzi następujące przypadki zachorowań na choroby zakaźne:

Dur brzuszny 52 przypadki, w tym tygodniu poprzednim 52 przypadki, błonica — 56, błonica — 6, odra — 2, róża — 7, gorączka płożowa — 3, czerwonka — 3 przypadki.

Ogółem zanotowano w tygodniu sprawozdawczym 129 przypadków zachorowań na choroby zakaźne, w tygodniu poprzednim — 110 przypadków.

W tymże tygodniu wałęsające się psy pokąsały 8 osób. Osoby te podane zostały szczepieniu pastewnikowym.

Powrót p. wojewody

W dniu wczorajszym powrócił z urlopu wypoczynkowego wojewoda łódzki p. Aleksander Hauke-Nowak. Na powitanie p. wojewody wyjechali starosta grodzki H. Mostowski i komendant policji podinsp. Elzesser-Niedzielski.

Subwencje miejskie dla instytucji oświatowych

Dowiadujemy się, że władze miejskie rozpatrzyły dezyderaty, przyjęte na posiedzeniach budżetowych rady przyobecnnej w sprawie przyznania subwencji dla szeregu instytucji łódzkich.

Magistrat przyznał zł. 500 jako subsydium dla stowarzyszenia oświaty robotniczej, zł. 500 dla towarzystwa opieki nad zwierzętami, oraz zł. 300 dla towarzystwa kultury i oświaty robotniczej „Pochodnia”.

Adw. Kinderman uniewinniony

W swoim czasie wynikła sprawa między adwokatem p. Kindermanem a jednym z urzędników zarządu prokuratorskiego w Łodzi. W wyniku tej sprawy doszło do sprawy w sądzie grodzkim. Adw. Kinderman został skazany wówczas na 100 złotych grzywny. Wzorem w sądzie okręgowym odbyła się rozprawa apelacyjna. Sąd uniewinnił adw. Kindermana.

Stawki dodatków komunalnych na r. 1938

do państwowych podatków od nieruchomości, przemysłowego, gruntowego, energii elektrycznej i t. p.

Na wczorajszym posiedzeniu kolegium zarządu miejskiego uchwalono ostatecznie nowe stawki dodatków komunalnych do szeregu podatków państwowych na rok 1938.

M. in. postanowiono pobrać na rzecz miasta dodatek komunalny od państwowego podatku przemysłowego w wysokości 30 procent pobieranej ceny świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych przedsiębiorstw i zajęć wykonywanych na obszarze m. Łodzi.

Dodatek komunalny pobierany będzie łącznie z podatkiem państwowym przez urzędy skarbowe.

Ustalono stawki dodatku miejskiego do podatku od nieruchomości na r. 1938 w wysokości następującej:

OD DOMÓW KATEGORII I, w których conajmniej 50 procent czynszu komornianego przypada na mieszkania jedno i dwuizbowe przy ogólnej sumie

czynszu do 2.000 zł. rocznie — dodatek wynosi 30 proc. podatku państwowego; jeśli ogólna suma czynszu w takim domu wynosi od 2 do 4 tys. zł. rocznie — 50 procent podatku; przy czynszu ogólnym ponad 4.000 złotych — 75 pr. podatku.

OD DOMÓW KATEGORII II, w których conajmniej 50 procent czynszu przypada na mieszkania trzyizbowe, oraz lokale handlowe i przemysłowe, pobierane będą następujące stawki:

od domów o charakterze mieszkolnym — 100 procent podatku państwowego; od domów użytkowanych na cele handlowe i przemysłowe — 75 proc. podatku; od placów, które posiadają charakter placów budowlanych — 100 proc. podatku.

Wreszcie od nieruchomości, w których połowa czynszu przypada na mieszkania jedno i dwuizbowe, a druga połowa na mieszkania większe, dodatek komunalny obliczany będzie jak od nieruchomości kategorii I, t. zn. w wys. 30, 50 i 75 proc. podatku zasadniczego, w zależności od sumy czynszu, wpływającego rocznie od tych domów.

Dodatek komunalny od państwowego podatku gruntowego wynosić będzie 50 proc. opłaty państwowej (tutaj przewidziano jeszcze szereg innych stawek).

Dodatek komunalny od energii elektrycznej ustalono w wysokości 25 procent tego podatku. — Dodatek inkasowany będzie przez elektrownie.

Dalej ustalono nowe stawki na r. 1938 do opłat patentowych od wyrobu i przerobu spirytusu i napojów alkoholowych, oraz do opłat od wyrobu i magazynowania napojów winnych.

Dodatek ten wynosi 100 proc. opłaty państwowej jeśli chodzi o wyrób, a 200 proc. od sprzedaży.

Ustalono również dodatek od procentowych opłat stemplo- wych przy sporządzaniu aktów notarialnych.

Otwarcie szpitala wojskowego im. gen. Sławoj-Składkowskiego

Na zdjęciu z lewej strony przybyli na uroczystość generałowie Ruppert, wiceminister Litwinowicz i Langner, d-ca O. K. Po środku główny portal szpitala. Na zdjęciu z prawej strony obecni na uroczystości prezydent miasta p. Godlewski, starosta grodzki dr. Mostowski i kpt. rez. Kowalski z wydz. społeczno-politycznego urzędu wojewódzkiego.

Targowiska będą przebudowane

Nowe opłaty za miejskie świadczenia lekarskie

Kolegium magistratu, poza sprawą stawek dodatków komunalnych postanowiło upoważnić do nośny wydział do zakupienia wyrobionej kamionki, potrzebnej do dalszych robót kanalizacyjnych - wodociągowych, oraz do nabycia 1.400 rur i 100 rozgałęzień skośnych. Oprócz tego postanowiono nabyć 300.000 cegieł prostych w związku z budową nowej rampy i budynku dla stacji oczyszczania ścieków pod Lublinkiem.

Następnie, na wniosek wy-

działu zdrowia publicznego, ustalono, począwszy od 1 października pobierać nowe opłaty za świadczenia lekarskie. Stawki te wynoszą: za naświetlanie lampą kwarcową — 25 groszy, za prześwietlenie roentgenowskie — 1 zł., za analizę płwocin — zł. 1.50, za analizę krwi — zł. 1.50, za badanie fizykalno-lekarskie — zł. 2, za zdjęcie roentgenowskie na papierze negatywnym — zł. 2, format 24 x 30 — zł. 5, format 30 x 40 — zł. 7, za dopełnienie odmy sztucznej —

zł. 8, za szczepienie przeciwgruźlicze niemowląt szczepionką B. C. G. — zł. 7, za utrzymanie niemowlęcia w izolatorium po szczepieniu — zł. 84.

Oprócz tego postanowiono zwolnić od dodatkowych dopłat pracowników państwowych, za których urzędy państwowe opłacają specjalnie ustaloną, niższą stawkę, oraz zwolnić z opłat ludność ubogą.

Z kolei zarząd miejski rozpatrywał sprawę przebudowy targowisk łódzkich.

Na wniosek wydziału przedsiębiorstw, kolegium postanowiło polecić wydziałowi technicznemu, oraz oddziałowi regulacji miasta opracowanie planu reorganizacji i przebudowy wszystkich targowisk, znajdujących się na obszarze miasta ze specjalnym uwzględnieniem Pl. Hallera, na który, jak wiadomo, przeniesiono czasowo targowiska z Pl. Boernera.

Oprócz tego magistrat zezwolił wydziałowi przedsiębiorstw miejskich pokryć koszty, związane z przeniesieniem targowiska z Pl. Boernera (Zielony Rynek) na Pl. Hallera. Koszty te wynoszą 5.600 zł.

Kolegium ustaliło poza tym opłaty za korzystanie z miejsc w hali hurtowej nowej giełdy mięsnej, a następnie przyznało kredyt dodatkowy na wyremontowanie budynków miejskich kolumni letnich na Łysej Górze (Wileńszczyzna) w wysokości zł. 4.500.

Przyjęto również i ustalono nowe stawki dodatków komunalnych do szeregu podatków państwowych, o czym podajemy na innym miejscu.

Zgodę na arbitraż

wyrazili pracownicy tramwajów dojazdowych

Wczoraj wieczorem w lokalu związku pracowników użyteczności publicznej odbyło się zebranie tramwajarzy Ł.W.E.K.D.

Po omówieniu wytworzonej sytuacji w związku z zatargiem zebrani powzięli jednomyślnie uchwałę wyrażającą zgodę na

likwidację sporu przez komisję arbitrażową.

Decyzja ta dziś zostanie zakomunikowana inspektorowi pracy, który porozumie się z ministrem dla wyznaczenia terminu posiedzenia komisji arbitrażowej.

Pracownicy K. E. Ł.

otrzymają 5-proc. podwyżkę

W dniu wczorajszym odbyło się posiedzenie zarządu Kolei Elektrycznej Łódzkiej, na którym omawiano aktualną obecnie sprawę uregulowania uposażeń pracowników tramwajowych.

Jak wiadomo, tramwajarze łódzcy wystąpili do dyrekcji K. E. Ł. z szeregiem postulatów, do magając się przede wszystkim podwyżki płac. W sprawie tej wyznaczona została na dziś rano konferencja w inspektoracie pracy, zaś dla sprecyzowania

stanowiska władz KEŁ., zwołano na wczoraj posiedzenie zarządu KEŁ.

Po obszernym omówieniu całości sprawy, zarząd KEŁ. powziął decyzję, podwyższając uposażenia tramwajarzy łódzkich o 5 proc.

Na posiedzeniu obecni byli z ramienia samorządu łódzkiego, p. prezydent Godlewski, oraz na czele wydziału przedsiębiorstw miejskich, inż. Brzozowski.

od domów o charakterze mieszkolnym — 100 procent podatku państwowego;

od domów użytkowanych na cele handlowe i przemysłowe — 75 proc. podatku;

od placów, które posiadają charakter placów budowlanych — 100 proc. podatku.

Wreszcie od nieruchomości, w których połowa czynszu przypada na mieszkania jedno i dwuizbowe, a druga połowa na mieszkania większe, dodatek komunalny obliczany będzie jak od nieruchomości kategorii I, t. zn. w wys. 30, 50 i 75 proc. podatku zasadniczego, w zależności od sumy czynszu, wpływającego rocznie od tych domów.

Dodatek komunalny od państwowego podatku gruntowego wynosić będzie 50 proc. opłaty państwowej (tutaj przewidziano jeszcze szereg innych stawek).

Dodatek komunalny od energii elektrycznej ustalono w wysokości 25 procent tego podatku. — Dodatek inkasowany będzie przez elektrownie.

Dalej ustalono nowe stawki na r. 1938 do opłat patentowych od wyrobu i przerobu spirytusu i napojów alkoholowych, oraz do opłat od wyrobu i magazynowania napojów winnych.

Dodatek ten wynosi 100 proc. opłaty państwowej jeśli chodzi o wyrób, a 200 proc. od sprzedaży.

Ustalono również dodatek od procentowych opłat stemplo- wych przy sporządzaniu aktów notarialnych.

Jady, wytwarzające się w jellfaeh, usuwa pewnie i szybko szklanka naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa, którą należy przyjmować codziennie rano. — Zalecana przez lekarzy.

Uniewinniona redaktorka

„Zewu Sumienia”

W tygodniku „Zew Sumienia”, wychodzącym w Łodzi ukazały się w marcu r. b. artykuły, omawiające prześladowania sekciarzy, następnie dalsze trzy artykuły, omawiające prześladowania pogromowo-bojkotowe żydów na kresach wschodnich i artykuł, opisujący przeżycia bezrobotnego, który zamordował i ograł byle zaspokoić głód.

Prokuratura pociągnęła redaktorkę odpowiedzialną Annę Jachowicz do odpowiedzialności karnej.

Wczoraj odbyła się rozprawa w sądzie grodzkim w Łodzi, która zakończyła się wyrokiem uniewinniającym Jachowiczową.

Upadek z motocykla

Gertruda Lewin (Składowa 17), żona biuralisty, jechała wczoraj wraz z mężem na motocyklu, śledząc na tylnym siedelku.

Przy zbiegu ulic Kilińskiego i Przejazd wskutek wstrząsu Lewinowa nagle spadła z siedelka na bruk, odnosząc poważne obrażenia głowy i tułowia.

Przeniesiono ją do pobliskiej apteki, dokąd wezwano pogotowie, którego lekarz opatrzył rany oflary wypadku.

Sprzedaż koni

W dniu 24 b. m. o godz. 11-ej odbędzie się na rynku końskim przy rzeźni miejskiej nr. 1 w Łodzi przy ul. Inżynierskiej, sprzedaż wybrakowanych koni wojskowych w drodze licytacji.

ODCZYT

Zarząd koła absolwentów gimnazjum P. O. W. zawiadamia, iż dnia 22 b. m. o godz. 7 m. 30 wiecz. w lokalu, przy ul. Wólczańskiej 17, kol. Mgr. I. Epsztajn wygłosi odczyt p. t. „Socjologiczne funkcje pieniądza”. Wstęp za zaproszeniami.

Miasto zabrukuje dojazd do przyszłego gmachu „Polskiego Radia”

Władze miejskie postanowiły zabrukować ulicę Narutowicza od ul. Zagajnikowej do ul. Konstyucyjnej na długości około 200 metrów. Według uzyskanych przez nas informacji, chodzi tu o zabrukowanie dojeżdża do przyszłego gmachu „Polskiego Radia” w Łodzi, który stanie u wylotu ulicy Narutowicza. Zabrukowanie tej części ul. Narutowicza powierzono jednej z łódzkiej firm budowlano-brukarskich.

Ta sama firma dokona przebudowy chodników w górnej części ul. Południowej.

Nowy gmach szkolny wybudowany zostanie przy ul. Sosnowej

Dowiedujemy się, że Łódź otrzyma w roku przyszłym nowy i nowoczesny gmach szkoły powszechnej. Budynek ten stanie przy ul. Sosnowej 9.

Tomaszów

POWITANIE WOJSKA.

W związku z powitaniem wracającego z manewrów stacjonującego w Tomaszowie garnizonu, wywiezione zostały na domach chorągwie oraz udekorowane zostały okna i balkony. Ludność z entuzjazmem witała wojsko.

POCZTA ŁÓDŹ — TOMASZÓW.

W swoim czasie kierownik tomaszowskiego urzędu pocztowo-telegraficznego p. Ciechwicz, podjął starania w kierunku przyspieszenia biegu korespondencji listowej między Tomaszowem z Łodzi i w odwrotnym kierunku. Zabiegi te załatwione zostały z dodatnim rezultatem. Obecnie listy, które adresowane będą do Łodzi i wrzucane do skrynek pocztowych w Tomaszowie do godziny 12, zaś do skrytka przy poczcie do godziny 13, będą doręczane adresatom w Łodzi o godz. 17-ej. Listy zaś, które będą wrzucane do skrynek pocztowych w Łodzi do godziny 12, będą doręczane adresatom w Tomaszowie o godzinie 15-ej. Przyspieszenie biegu listów ma duże znaczenie dla ogółu mieszkańców Tomaszowa, szczególnie dla przemysłowców i kupców.

KARYGODNY CZYN.

Przez nieustaloną dotychczas osobę podniesione zostały stawidła przy moście, leżącym nad rzeką Wolbórką, przy ulicy Wojciechowskiej, w związku z czym silny prąd wody spowodował spustoszenie i szkody przy robotach, które prowadzone są przez zarząd miasta dla regulacji tej rzeki. Fundusz bezrobocia, który finansuje te roboty, podjął energiczne dochodzenie, celem wykrycia osoby, która dopuściła się tego karygodnego czynu.

LUSTRACJA ROBÓT PUBLICZNYCH.

Bawiła w Tomaszowie delegacja inspekcji urzędu wojewódzkiego w osobach inż. Kowalewskiego i Perczyńskiego oraz inspektora Demidowicza, celem lustracji robót publicznych, prowadzonych przez zarząd miasta. Szczególnie zbadane zostały roboty przy przebudowie ulic.

UMYSŁOWO - CHORZY.

Stosownie do postanowienia zarządu miasta, zlikwidowany zostanie przy miejskim szpitalu wydział dla umysłowo-chorych. Wszyscy umysłowo-chorzy, którzy znajdowali się na leczeniu w tutejszym szpitalu, przewiezieni zostali do zakładu dla umysłowo-chorych w Warcie. Leczenie w tym zakładzie będzie bardziej racjonalne i kosztów znacznie mniejsze.

B. komisarz m. Pabianic oskarżony o dokonanie nadużyć

Wkrótce na wokandy sądu okręgowego w Łodzi znajdzie się niezwykle ciekawa sprawa Romana Jabłońskiego, komisarza rządowego m. Pabianic i jednocześnie naczelnika zarządu i dyrektora KKO. m. Pabianic.

W listopadzie 1934 r. na skutek przeprowadzonej przez urząd wojewódzki lustracji, ujawniono znaczne nadużycia w zarządzie miejskim w Pabianicach. Nadużycia te popełniał systematycznie od roku 1933 komisarz rządowy Roman Jabłoński, narażając miasto na znaczne straty. Jabłońskiego zawieszono w urzędowaniu. Dwa tygodnie później podobnej lustracji dokonano w KKO., gdzie Jabłoński był naczelnikiem zarządu i dyrektorem i, stwierdzono również znaczne nadużycia.

Jabłońskiego zawieszono, a po tym dyscyplinarnie zwolniono. Nadużycia Jabłońskiego polegały na tym, że wybudował on bezprawnie dla Pabianickiego towarzystwa eksportu drobiu szereg budynków w rzeźni, że wydzierżawił za śmiesznie niską cenę temuż towarzystwu miejską rzeźnię drobiu, że wreszcie udzielał gwarancji różnym firmom na maszyny, zakupione przez PTE., a następnie z funduszy miejskich płacił za te maszyny, ponieważ firma nie wywiązała się ze swych zobowiązań.

Poza tym, jako dyrektor KKO udzielał bezprawnie bez zgody członków zarządu bardzo znacznych pożyczek, których ściąganie już nigdy nie można było. W wyniku długo prowadzonego śledztwa Jabłońskiego postawiono w stan oskarżenia.

Sprawa zapowiada się bardzo interesująco, chociażby ze względu na nazwiska świadków zarówno oskarżenia jak i obrony. Specjalnie świadkowie obrony są ciekawi. Widzimy na liście nazwiska: adw. Misali, Dyonizy Frydmana, Józefa Litwina, wiceprezesa Kozłowskiego, nac. Jelinka, dyr. KKO. Chudzyńskiego, konsula angielskiego Ernesta Gilberta, gen. Małachowskiego, prez. Pabianic Putymy oraz wielu innych. Oskarżonego broni adw. Deczyński. Jabłoński pozostaje na wolności za kaucją.

Skutki zajęć w gimnazjum podczas egzaminów dojrzałości

W dniu wczorajszym przed sądem grodzkim w Łodzi stanęli Łazarz Rojtman, Tadeusz Gołński, Jerzy Adamczewski, Zygmunt Lis, Władysław Lebrecht, Adam Szalek i Jan Kaczmarek, oskarżeni z art. 127 i 170 k. k.

Wszyscy podsądni są b. uczniami gimnazjum P. O. W. w Łodzi. W maju 1936 r. w tygodniku „Wiem wszystko” zamieszczone zostały w numerach 22 i 28 dwa artykuły „Policja w Min. W. R. i O. P.” oraz „Cień Apuchlina”, omawiające znane zajścia przy egzaminach dojrzałości w gimnazjum P. O. W. w Łodzi. W gimnazjum tym przewodniczącym państwowej komisji egzaminacyjnej mianowany został wizytator szkolny Ciergielewicz, który podczas egzaminu spostrzegł, jak jeden z egzaminowanych Rudnicki odpisywał prace, pozatym uczniowie wychodzili na korytarz i powracali z kartkami, z których odpisywali prace.

Ciergielewicz złożył raport na komisji egzaminacyjnej z wnioskiem o dopuszczenie do egzaminu jedynie 12 uczniów z por. 24.

Na tym tle doszło 26 maja r. bież. do zajść. Uczniowie wtargnęli podczas egzaminów na salę i zabrali wypracowania uczniów oraz dokumenty komisji egzaminacyjnej. Dwaj uczniowie, Szalek i Lis, wyjechali do min. W. R. i O. P., gdzie ich jednak nie przyjęto, przeto z kolei udali się do kuratorium, lecz tam wezwana policja zatrzymała ich i odebrała zabrane komisji dokumenty.

W swoim czasie uczniowie zostali ukarani za te występki przez sąd w Łodzi. Lis i Szalek napisali do znajomych niejakich Andrzejaków w Warszawie przy ul. Wspólnej 3, opisując swe przeżycia. List ten dostał się do rąk redaktora tygodnika „Wiem wszystko”, który opublikował te rzeczy w artykule p. t. „Policja w Min. W. R. i O. P.”. Gdy przeciw red. Popławskiemu zarządzono dochodzenie, zainteresowani uczniowie wysłali jeszcze jeden list, który dał podstawę do napisania drugiego artykułu p. t. „Cień Apuchlina”.

Również podniesiono zarzuty, iż dyr. gimnazjalny Cieślak faworyzował niektórych uczniów, którzy tematy egzaminacyjne posiadali jeszcze przed egzaminem. Podano jako dowód, że siostra dyrektora Cieślaka, Helena, która uznana była za zdolną i otrzymała maturę, popełniała horrendalne błędy ortograficzne.

Po przeprowadzonych badaniach wszystkich śledmii b. uczniów gimnazjum P. O. W. w Łodzi pociągnięto do odpowiedzialności karnej. Rozprawie w sądzie grodzkim w Łodzi przewodniczył s. Borkowski, oskarżał prokurator Lipiński, bronił adw. Kowalewski.

Adw. Kowalewski wystąpił z wnioskiem o odroczenie rozprawy i powołanie w charakterze świadków Andrzejewskich z Warszawy, do których list był pisany, wskazując, że list mógł dostać się do rąk redaktora Popławskiego bez wiedzy i zgody oskarżonych, a co za tym idzie, sam zarzut pokutowania podnoszonych kwestii odpada.

Sąd przychylił się do tego wniosku i rozprawę odroczył.

W artykułach tych opisano szczegółowo przebieg zajść, a następnie nieudanej interwencji uczniów w Min. W. R. i O. P. oraz w kuratorium.

Niemniej uciążliwe są również inne projekty, dotyczące księgowych przysięgłych, względnie biegłych - rewidentów, a to z uwagi na projektowane przepisy, dążące do zmonopolizowania prawa do samodzielnego prowadzenia ksiąg dla grupy wybranych buchalterów - asystentów.

Po wyczerpującej dyskusji, zgromadzeni powzięli rezolucję, przeciwstawiającą się wprowadzeniu w życie wspomnianych wyżej projektów i wypowiadającą się przeciwko wszelkim ustawom, ograniczającym prawo do pracy księgowych.

Dalej rezolucja domaga się, aby wszelkie projekty ustaw, zmierzające do usanowania za-

WIĘKSZA WYGRANA ŻŁ. 30.000 padła na Nr. 41716 w szczęśliwej kolekturze G. Cwajghafta, w Łodzi, przy ul. Rzgowskiej 1, przy Pl. Reymonta. Powyższą sumę wygrało 4 robotników, którym w tym samym dniu wypłacono wygraną. W powyższej kolekturze stale padają większe wygrane.

Teatr, muzyka i radio

TEATR POLSKI

Przemila komedia Ruzzkowskiego „Jadzia wdowa” w sceniczej przeróbce Juliana Tuwima z muzyką Sygłyńskiego, grana będzie codziennie o 20.30.

TEATR KAMERALNY

Komedia Cwojdzkiego „Teoria Einsteina”, grana będzie jeszcze tylko dwa razy a to: dziś o 20.30 a w środę o godz. 16-ej.

W środę wieczorem z powodu generalnej próby „Szkłanki wody” teatr nieczynny.

TEATR POPULARNY

Dziś i codziennie o godz. 20.15 komedia Kiedrzyńskiego „Ten stary wariat”.

WYSTAWA T. TRĘBACZA

W lokalu, przy ul. Piotrkowskiej 90 otwarta została w niedziele wystawa obrazów art. - malarza łódzkiego, Tadeusza Trębacza. Na otwarcie przybyli liczni przedstawiciele świata artystycznego, oraz społeczeństwa.

Tadeusz Trębacz wystawił przeszło 50 akwrel, malowanych tego lata w Kazimierzu nad Wisłą.

Wystawa, na którą wstęp jest bezpłatny, cieszyć się powinna powodzeniem.

DZISIEJSZY PROGRAM RADIOWY

- 6.18 Gimnastyka i muzyka z płyt.
- 11.15 Ostatnie ognisko — audycja
- 11.40 Al. Glazunow: Fragmenty ze scen baletowych op. 52 (płyty).
- 12.25 Marsze polskie i obce w wyk. orkiestry wojskowej.
- 13.55 Utwory Edwarda Griega (płyty).
- 15.00 Kwadrans dla pesymistów.
- 15.20 Muzyka salonowa (płyty).
- 16.00 „Kim jest twój tatuż?” — Maszynista kolejowym — transmisja i dworca.
- 16.20 Utwory fortepianowe Maurycego Moszkowskiego na 4 ręce.
- 16.45 „Ziemia pełna historii i soli” — felieton.
- 17.00 „Uśmiechy Wiednia”.
- 17.50 Aktualna pogadanka turystyczna.
- 18.00 Pogadanka łódzkiej rodziny radiowej.
- 18.25 Utwory skrzypcowe (płyty).
- 18.50 Pogadanka aktualna.
- 19.00 „Uczciwość” — skecz Czyścielkiego.
- 19.15 Recital skrzypcowy Weissenberga.
- 20.00 „Sissy” — operetka Kreislera
- 20.50 „Szlakiem nowoczesnych Motortów” — felieton.
- 22.10 „O Biskupinie w 15 językach świata” — felieton.
- 22.25 Nadzieja Padlewska (fortepian) i Józef Madeja (klarnet).
- 23.00 Muzyka taneczna (płyty).

AUDYCCJE ZAGRANICZNE

- LONDYN (261) i DROITWICH (1500)
- 20.00 Koncert utworów R. Straussa.
- 21.10 Utwory Beethovena (6 wariacji D-dur, Sonata F-moll i Allegro assai).
- BRUKSELA (484)
- 20.00 „Monsieur Beaucaire” — operetka Messagera.
- PRAGA (470)
- 20.30 Symfonia C-moll Mahlera.
- PARYZ (432)
- 20.30 Koncert (M. in. Uwertura „Wilhelm Tell” Rossiniego, Koncert wiolonczelowy Schumana, Suta „Iberia” Albeniza).
- STRASSBURG (349)
- 20.15 „Tosca” — opera Pucciniego.
- MONACHIUM (405)
- 21.30 Kwartet fortepianowy Ryszarda Straussa.

SOTTENS (443)

20.00 Koncert fortepianowy B-moll Czajkowskiego i Symfonia D-dur Brahmsa.

BUDAPESZT (550)

21.00 Uwertura „Leonora” Beethovena, Fuga A-moll Bacha i Symfonia D-dur Brahmsa.

Dzisiejsze audycje

MELODYJNA OPERETKA KREISLERA

Prześluchacz o godz. 20.00. Będzie to Kreislera „Sissy”, której treścią jest pierwsze spotkanie księżniczki Elżbiety z młodzieńcem wówczas cesarzem Austrii, Franciszkiem Józefem I.

Pierwsze to spotkanie nastąpiło w parku cesarskim, podczas, gdy Elżbieta, w domu rodzicielskim zwaną Sissy, zrywała wbrew zakazowi kwiaty. Nie wiedzą nic o sobie, oboje młodzi, pokochali się od pierwszego wejrzenia. Pełna wdzięku muzyka, oddaje doskonale atmosferę lat pięćdziesiątych zeszłego stulecia, nastrój starego Wiednia i dawnego dworu austriackiego.

GŁOSY ŚWIATA O BISKUPINIE

Przed paru tygodniami odwiedził Biskupin międzynarodowy uniwersytecki kurs wakacyjny. Wycieczkę prowadzili kierownicy kursu prof. Błachowski i prof. J. Kilarski. Uczestnicy kursu i wycieczka reprezentująca 15 narodowości byli zachwyceni wynikami wysiłków polskiej nauki. — Uznaniu swemu dali wyraz przed mikrofonem rozgłośni poznańskiej, ogłaszając światu w swych 15 ojczystych językach to, co widzieli — i za-

chęcąc swych ziomków do odwiedzenia Polski i jej sławnej przedhistorycznej osady. Audycję przedstawioną przez prof. Kilarskiego i nagranych płyt nad Polskie Radio z Poznania na fali ogólnopolskiej o godz. 22.10.

CIEKAWY KONCERT Z ŁÓDZI

Tańce hiszpańskie Maurycego Moszkowskiego są jedną z najpopularniejszych pozycji leższego repertuaru symfonicznego. Nie wszystkim jednak wiadomo, że istnieje jeszcze jeden zbiór zatytułowany „Nowe tańce hiszpańskie”, wydane jako opus 65 i przeznaczone na fortepian na 4 ręce. Zbiór ten nie doczekał się zinstrumentowania na orkiestrę i temu należy przypisać fakt, że pozostał w cieniu, choć w niczym nie ustępuje cyklem poprzednim. Cykl ten nadaje rozgłośnia łódzka Polskiego Radia na wszystkie rozgłoszenia o godzinie 16.20. Audycja poświęcona będzie utworom Moszkowskiego na cztery ręce obok również mało znanej suity walców op. 8. Wykonawcami tej audycji będą: Nela Korwin - Korotkiewiczówna i Jerzy Sulikowski.

Nie kupujcie żywności w brudnych sklepach

Ruch gra w Łodzi z ŁKS-em

W najbliższą niedzielę 26 b. m. odbędzie się w Łodzi ciekawy mecz ligowy między wielokrotnym mistrzem ligi Ruchem a Ł. K. S. Nie trzeba dodawać, że mecz ten ma ogromne znaczenie, gdyż Ruch walczy o tytuł mistrza, zaś ŁKS o utrzymanie się w lidze. Ruch przyjedzie do Łodzi w swym najsilniejszym składzie z reprezentantami Polski Willimowskim, Peterkiem i Wodarzem na czele.

Prócz meczu w Łodzi odbędą się w niedzielę w kraju następujące mecze ligowe: Warszawianka — Pogoń w Warszawie, Garbaria — Wisła w Krakowie i AKS. — Warta na Śląsku.

Sędzią meczu ŁKS. — Ruch będzie p. J. Seidner, który ub. niedzielę obchodził niezwykle jubileusz sędziowania 500-ych zawodów.

76 tenisistów walczy o tytuł najlepszego łodzianina

W dniu dzisiejszym rozpoczną się na kortach Union - Touringu przy ul. Wodnej walki tenisowe o tytuł najlepszego łodzianina. Do turnieju, zorganizowanego podobnie jak w latach ubiegłych przez sekcję tenisową UT, zgłosiła się do gier pojedynczych rekordowa liczba 76 tenisistów, w tym ok. 60 panów. Najwięcej tenisistów, gdyż przeszło 20 zgłosił U-T, następnie licznie zgłoszeni zostali zawodnicy ŁKS-u, Makabi, Wimpy, LTLK i nowopowstałego ostatnio klubu „Niciarnia”. Zgłosiło się również 4-ch tenisistów nieuczestniczących. Prócz gier pojedynczych pań i panów odbędą się również spotkania o tytuł w grach podwójnych panów.

Tytułów najlepszych tenisistów Łodzi bronią: w grze pojedynczej pań: Johnowa, w grze pojedynczej panów: Schroeder i w grze podwójnej panów: Schroeder — Stera.

Wszyscy zgłoszeni zawodnicy winni się stawić dziś o godz. 15-ej na kortach UT, gdzie odbywać się będzie turniej.

Łódź—Warszawa w szczypiorniaku i hazenie

W nadchodzącą niedzielę odbędą się w Łodzi międzymiastowe mecze rewanżowe w szczypiorniaku i hazenie reprezentacji Łodzi i Warszawy o puchary przechodnie prezydentów tych miast (dla hazenistek puchar ufundował prezydent m. Łodzi, zaś dla szczypiornistów — prezydent m. Warszawy).

Reprezentacja Łodzi w hazenie oparta będzie na drużynie IKP, zaś w szczypiorniaku na zespole ŁKS-u.

Reprezentacja Ligi gra w Paryżu

Liga Polskiego Zw. Piłki Nożnej otrzymała zaproszenie do wzięcia udziału w wielkim międzynarodowym turnieju piłkarskim 31.10 w Lille i 1.11 w Paryżu przy udziale Francji Północnej, Paryża i Wiednia.

Liga ustosunkowała się przychylnie do tego zaproszenia i w zasadzie projekt wyjazdu do Francji został przyjęty.

Pilkarze polscy graliby pod nazwą „Liga polska” pierwszego dnia w Lille z repr. Francji Północnej, a drugiego dnia w Paryżu z repr. Paryża.

Ponieważ w dniach 31.10 odbywają się dwa mecze ligowe (Wisła — AKS, Warszawianka — Warta), przeto w skład drużyny ligi na mecze we Francji weszliby gracze pięciu pozostałych klubów, a mianowicie Cracovii, Pogoni, Ruchu, ŁKS-u i Garbarii.

Obecnie przeprowadzone będą końcowe pertraktacje.

Wspaniałą wyczyn Wiesława Tymowskiego w jubileuszowym zjeździe gwiazdzistym Ż. K. M.-u

Imprezy ŻKM. mają już swoją opinię świetnie zorganizowanych i sportowo doskonałych. Niedzielny zjazd gwiazdzisty do Łodzi ŻKM. był imprezą ogólnopolską, w której ponad pół setki motorzystów i automobilistów miało wykazać swoje i swych maszyn zdolności, starając się „nabić” jaknajwiększą ilość kilometrów w ciągu 12 godzin, licząc od 24-ej w sobotę do 12-ej w niedzielę.

Już godzinę przed startem zaroila się ulica Piotrkowska na najbliższym odcinku około siedziby ŻKM. Zainteresowanie było znaczne, do walki bowiem o najlepszy wynik dnia stanęła elita kierowców lokalnych oraz kilku bardzo groźnych konkurentów zamiejscowych. Każdy zawodnik miał prawo wybrać sobie dowolną trasę, w której mogły być powyżej trzy punkty zwrotne, natomiast kilometr liczony był przez komisję sportową według linii powietrznej między danymi punktami.

W wesołym nastroju, pilnie strzegąc tajemnicy swych tras przed konkurentami, oczekiwali zawodnicy północy. Jeszcze kilka formalności, znak startera i 59 stalowych rumaków pomknęło w różne strony, aby przywieźć z sobą meldunki, stwierdzające przebycie tylu i tylu kilometrów.

Kilka maszyn wzbudzało strach wśród swoich konkurentów. Jedną właśnie z tych groźnych maszyn był „królewski

Norton”, jak nazywają maszynę, kierowaną przez znanego motocyklistę łódzkiego Wiesława Tymowskiego z LKM-u. Ogólnie przypuszczano, że Tymowski, mając na socjuszu swego nieodłącznego Promera, zdobędzie jakieś lepsze miejsce w swojej kategorii, nikt jednak nie mógł przewidzieć, aby w tak silnej konkurencji jego „350-tka”, a więc maszyna stosunkowo słaba w porównaniu z innymi motocyklami i samochodami, zdobędzie

NAJLEPSZY WYNIK DNIA — 558 KILOMETRÓW W LINII POWIETRZNEJ, A 640 KILOMETRÓW SZOSA.

Wynik ten jest pierwszorzędnym daje bowiem przeciętną na naszych szosach 53,5 klm. na godzinę. Należy dodać, że podczas tych 12 godzin musiał Tymowski brać 5 meldunków, tankować benzynę, przeczyścić karburator, zmienić świece, oraz montować trzy gumy. Komisja sędziowska oceniła odpowiednio wyczyn sympatycznego młodzieńca, obdarzając go kilkoma cennymi nagrodami.

Rozmawialiśmy z Tymowskim w chwilę potem, kiedy znane już były wyniki.

— Nie spodziewałem się takiego sukcesu — mówi ze skromnością zwycięzca. — Mój „Norton 350 ccm.” jest wspaniałą, mój socjusz Promer — jest również wspaniałą, ja — najslabszy w tej trójce, mogę się tylko pochwalić znajomością

szos i zimną krwią podczas jazdy. Resumując to wszystko byłem przygotowany na lepszy jakiś wynik, lecz takiego sukcesu nie spodziewałem się naprawdę.

— Czy na trasie miał pan jakieś emocjonujące momenty?

— Owszem! Po zmontowaniu trzeciej gumy zostało mi półtorej godziny na przebycie 30 klm. po bardzo złej drodze — „dziurawej” i błotnistej. „Semperit” zdał jednak egzamin dobrej opony, dzięki też czemu, przy tej wielkiej szybkości maszyna świetnie trzymała się szosy, a na błocie zupełnie nie zarzucała. Przybyłem na metę jeszcze 8 minut przed jej zamknięciem.

— Czy miał pan groźnych konkurentów?

— Bardzo wielu, z których najgroźniejszy był mój kolega klubowy Jerzy Brendler, najbardziej zaimponował mi wynik Stanisława Cieleckiego, który, jadąc na 100 ccm.-owym Excelsiorze, z „nawalonym” światłem zrobił 317 klm.

Do zjazdu gwiazdzistego zgłoszonych zostało 49 zawodników, do zjazdu plaketowego — 11 zawodników.

Zjazd ukończyło w przepisowym czasie 41 zawodników, a m.: z LKM 10 zawodników, K. S. Okęcie, Warszawa — 4, Tow. Cyklistów Pruszków — 1 zawodnik, Polski Touring Klub — 1, ŻKM — 25 zawodników.

Dziś ostatni mecz bokserów łódzkich w Niemczech, w Karlsruhe

Karlsruhe, 20 września. (Telef. wł. „Głosu Porannego”).

O godz. 14.10 ekspedycja łódzka opuściła Heilbronn i jest już w Karlsruhe, gdzie wtorkowe zawody obudziły nie mniejsze zainteresowanie, niż w Sztuttgarcie lub Heilbronnie.

Ostatnie godziny przed wyjazdem drużyna spędziła na zwiedzaniu pięknie położonej miejscowości i jej osobliwości.

Heilbronn opuszczono pod wrażeniem dobrych krytyk, jakie ukazały się w południowej prasie poniedziałkowej. „Heilbronner Tagblatt” podkreśla do skonałe warunki fizyczne ósemki łódzkiej, jej twardość i bojowość, oraz czystość walki.

„Stuttgarten N. S. Kurler” pisze, że „oba spotkania drużyny łódzkiej nie zawiodły oczekiwania w żadnym wypadku”. „Neu Tagblatt” (Sztuttgart) podkreśla ogólne dobre wrażenie, jakie to dzianie pozostawili.

Pokrzepieni więc na duchu, w poczuciu wielkiej wagi do osiągnięcia choćby jednego zwycięstwa, staje we wtorek drużyna łódzka z wyostrzoną ambicją do spotkania z reprezentacją Karlsruhe. Miejscowi będą w dwóch, a może nawet w trzech punktach zasileni zawodnikami z innych miast. M. In. Pisarski ma za przeciwnika berlińskiego policjanta Mietschkego, tego samego, z którym spot

ka się jeszcze w tym roku w Łodzi, kiedy Polizei Sportverein będzie gościem Geyera. W drużynie łódzkiej w muszej walce będzie Usielski, w kugielce wobec dobrej formy, jaką wykazał w Sztuttgarcie i Heilbronnie — Celmer. Grambo zawiódł w niedzielę, a poza tym nie ma on dostatecznej wagi kołowej. W lekkiej wystąpi, niestety, znów Kasznia, gdyż Mikołajczyk jest unieruchomiony.

Wtorek rozpoczniemy przejazdką po Renle, po czym zwiedzimy miasto.

Wyjazd z Karlsruhe nastąpi w środę przed południem, tak, że w Łodzi ekspedycja stanie w czwartek nad ranem.

Elita bokserów polskich sklasyfikowana przez kapitana sportowego P. Z. B.

Nowy kapitan sportowy bokserów Tadeusz Suszczyński ze stawił listę najlepszych polskich pięściarzy z każdej kategorii, do piątego miejsca włącznie. Przy klasyfikacji swej p. Suszczyński opierał się na wynikach osiągniętych przez pięściarzy w ub. sezonie.

Interesująca ta klasyfikacja przedstawia się następująco:

Waga musza: 1) Sobkowiak (Warszawa), 2) Rotholz (Warszawa), 3) Runds ein (Warszawa), 4) Bańkiewicz (Warszawa), 5) Liszka (Poznań).

Waga kogucia: 1. Koziołek (Poznań), 2. „Teddy” (Warszawa), 3. Jarzombek (Katowice), 4. Spodenkiewicz (Łódź), 5. Janowczyk (Poznań).

Waga piórkowa: 1. Czortek (Warszawa), 2. Kowalski (Warszawa), 3. Walkowiak (Po-

znań), 4. Krzemiński (Toruń), 5. Pella (Poznań).

Waga lekka: 1. Woźniakiewicz (Warszawa), 2. Połus (Warszawa), 3. „Kajnar” (Poznań), 4. Błażejczak (Warszawa), 5. Kowalski (Warszawa).

Waga półśrednia: 1. Koleczyński (Warszawa), 2. Sipiński (Ostrowiec), 3. Seweryniak (Warszawa), 4. Jarecki (Poznań), 5. Grądkowski (Warszawa). (?)

Waga średnia: 1. Chmielewski (Łódź), 2. Pisarski (Łódź), 3. Majchrzycki (Poznań), 4. Ostrowski (Łódź), 5. Szulczyński (Poznań).

Waga półciężka: 1. Szymura (Poznań), 2. Klimecki (Poznań), 3. Karolak (Gdynia), 4. Doroba I. (Warszawa), 5. Pietrzak (Łódź).

Waga ciężka: 1. Piłat (Katowice), 2. Węgrowski (Gdynia), 3. Choma (Pomorze), 4. Sowiński (Warszawa), 5. Wrazidło (Śląsk).

Na podstawie dokonanych obliczeń przyznano nagrody:

Klasa IV: motocykle do 125 ccm. I miejsce Zielke E. (LKM) pkt. 320 na N.S. U. 98 ccm. II miejsce Perkowski W. (LKM) pkt. 320 na N. S. U. 98 ccm.

Klasa B. Motocykle solo do 350 ccm. I miejsce Tymowski W. (LKM) pkt. 558 na Norton 350 ccm., II miejsce Karozmar S. (ŻKM) pkt. 409 na BSA 350 ccm.

Klasa C. Motocykle solo ponad 350 ccm. I miejsce Brandler J. (LKM) pkt. 592 na DKW 500. II miejsce — Ruszecki D. (ŻKM) pkt. 474 na Royal Enfield 500 ccm.

Klasa F. Motocykle z przyczepkami do 600 ccm. I miejsce Kolski F. (ŻTK) pkt. 315, na Raleigh 500 ccm., II miejsce Hammer L. (ŻKM) pkt. 150 na Ariel 500 ccm.

Klasa G. Motocykle z przyczepkami ponad 600 ccm. I miejsce Jastrzębski St. (LKM) pkt. 340 Royal Enfield 1000 ccm.

Nagrodę za najlepszy wynik dnia zdobył p. Tymowski W. (LKM) Klasa I samochody do 1000 ccm. I miejsce Kronsilber M. (ŻKM) pkt. 556 — (Fiat 508), II miejsce inż. Glazer M. (ŻKM) pkt. 550 — (Fiat 508), III miejsce dr. Margolies J. (ŻKM) pkt. 529 — (Aero 30).

Klasa II samochody do 2000 ccm. I miejsce inż. Gothajl A. (ŻKM) pkt. 550 — (Tatra), II miejsce inż. Herszenberg M. (ŻKM) pkt. 520, — (Fiat 1500), III miejsce Brenner M. (ŻKM) pkt. 522 — Skoda Rapid).

Nagrodę dla pań na samochodach otrzymała p. Gomolińska H (ŻKM) pkt. 230 (Ford).

Nagrodę zespołową przechodnią na rok 1937 zdobył Ż. K. M. 3520 pkt.

Nagrodę przechodnią z r. 1936 zdobył Ł. K. M. za najliczniejszy udział zespołowy po raz wtóry na własność.

Wyścigi szosowe o nagrodę zarządu m. Łodzi

ŁOZK organizuje w nadchodzącą niedzielę na trasie Pabianice — Łask — Wadlew — Wola Kamocka i z powrotem doroczny ogólnopolski wyścig kolarski na 100 klm. o nagrodę przechodnią zarządu miejskiego m. Łodzi. Start do wyścigu nastąpi z przed Parku Wolności w Pabianicach o godz. 9-ej rano.

Nagrody przechodniej broni Wima.

Zgłoszenia do wyścigu do dnia 24 b. m. przyjmuje sekretariat ŁOZK (Zachodnia 18).

Równocześnie odbędzie się na tej samej trasie na dystansie 50 klm. wyścig szosowy młodzików o mistrzostwo województwa łódzkiego na rok 1937-38. Zgłoszenia do wyścigu na starcie w Pabianicach. Po czątek wyścigu o godz. 9.30.

Dalsze mecze o mistrzostwo klasy A

W niedzielę 26 b. m. odbędą się następujące dalsze mecze o mistrzostwo łódzkiej klasy A: o godz. 11 przed poł. na boisku WKS: WKS — UT, na boisku Wimpy: Wima — Burza, na boisku Sokoła w Zgierz: Sokół (Zgierz) — LTSG, na boisku KE w Pabianicach PTC — Widzew i na boisku Sokoła w Pabianicach o godz. 15.45 Sokół (Pab.) — SKS.

W niedzielę odbędą się również dalsze mecze o mistrzostwo klasy B przy czym weźmie w nich udział nowozaawansowany Sokół aleksandrowski, który ub. niedzieli pokonał w decydującym meczu Przybrłowanekę 4:2.

W niedzielę rozegrane zostaną również dalsze mecze o mistrzostwo klasy C.

Dlaczego frank spada?

Francuskie sfery finansowe zachowują dużą rezerwę przy ocenie obecnej, niepewnej sytuacji franka. W kołach tych wskazywało się, że w dniu 17. b. m. sytuacja franka miała tendencję raczej mocną i że techniczne położenie waluty jest raczej dobre, gdyż frank jest obecnie pokryty prawie w 100 procentach złotem i normalnymi papierami handlowymi, a ewentualne wykorzystanie zapasu złota pozwoliłoby na skompensowanie zaciągniętych przez skarż państwa kredytów inflacyjnych.

Sprawa rewalforyzacji zapasu złota była zresztą — jak twierdzi „Le Capital” — jednym z głównych przedmiotów rozmowy ministra finansów Bonnet z dyrektorem banku Indochińskiego, specjalistą od spraw monetarnych — p. Baudoin.

W kołach finansowych wyrażają zadowolenie, iż ostatni bilans banku Francji nie wykazał powiększenia się kredytów inflacyjnych, zaciągniętych przez skarż państwa, czego obawiano się i co było również jednym z głównych powodów ostatniego spadku franka.

Zniżka franka jest poza tym, zdaniem tych kół, wynikiem szeregu przyczyn, a mianowicie: odłączenia waluty od parytetu złota, co czyni ją specjalnie wrażliwą na wszelkie ataki; wznowienia polemiki na temat polityki zagranicznej, w związku z zbliżającymi się wyborami do samorządów departamentalnych; niepewność sytuacji międzynarodowej, na skutek konfliktu hiszpańskiego, napięcia na morzu Śródziemnym, incydentów włosko-sowietkich i wojny na Dalekim Wschodzie; deficytu bilansu handlowego, który pogorszył się ostatnio na skutek sprowadzenia surowców i wyrobów zagranicznych na sezon zimowy, przy czym fabrykanci, w obawie dalszego spadku franka, czynili od razu większe zapasy; zwolnienia rytmu produkcji francuskiej; zwyczajki cen wewnętrznych; zmniejszenia napływu turystów zagranicznych do Francji, co spowodowało spadek przyprywu dewiz, pokrywających częściowo w ciągu ostatnich tygodni zapotrzebowanie sfer handlowych i przemysłowych.

Rosja reorganizuje przemysł bawełniany

Rada komisarzy ludowych Z. S. R. R. opublikowała rozporządzenie o reorganizacji przemysłu bawełnianego.

Należy zaznaczyć przy tej sposobności, że przemysł lekki w ogóle, który w roku ub. wykonał plan produkcji z nadwyżką 4,3 procent, w roku bieżącym wykazuje znaczny spadek zarówno ilości, jak i jakości produkcji. Przemysł bawełniany naprzykład wyprodukował w roku bieżącym o 300 milionów metrów tkanin mniej od wyznaczonego minimum, przy czym produkcja ta w ostatnich miesiącach spadła jeszcze bardziej, w związku z czym ludność coraz bardziej odczuwa brak materiałów włókienniczych. Poza tym procent niewykorzystanych maszyn oraz produkcja tandety wzrosły niemal dwukrotnie.

Celem usunięcia tych braków, rada komisarzy ludowych Z. S. R. R. postanowiła wprowadzić: jednolite normy pracy, podnieść z dniem 1 września r. b. płace zarobkowe od 12 do 20 procent, wprowadzić premie dla inżynierów, majstrów i robotników, podnieść ich kwalifikacje przez organizowanie szkół i kursów, podnieść produkcję nowych maszyn i zwrócić fabrykom bawełnianym warsztaty reparacyjne, odebrać im przed naru łatw i przekazać poszczególnym głównym zarządom przemysłu lekkiego i wreszcie podnieść jakość wyrobów bawełnianych.

Szkodliwa autarchia włókiennicza

Cieplarniana atmosfera totalnej samowystarczalności podraża produkcję, podwyższa ceny, osłabia konsumpcję i zmniejsza eksport

Wychodzący w Mediolanie organ oficjalny włoskich sfer gospodarczych „Sole” zamieścił w jednym z ostatnich numerów obszerny artykuł, który wywołał niezwykle poruszenie w całej Italii. Podkreślił bowiem na leży, że artykuły wstępne w tym piśmie ukazują się przeważnie za inspiracją rządu i traktowane są jako wyraz opinii sfer gospodarczych i rządowych. Dlatego też wywody tego artykułu zasługują na szczególne podkreślenie jako ustalające wytyczne włoskiej polityki włókienniczej na okres najbliższych lat.

Artykuł ten porusza zagadnienie autarchii we włókiennictwie włoskim, wypowiadając się w sposób niezwykle zdecydowany przeciwko dalszemu forsowaniu t. zw. niezależności włókiennictwa włoskiego i dążeniom do totalizmu w dziedzinie gospodarki włókienniczej.

„Sole” podkreśla, powołując się pośrednio na opinie rządu, iż Włochy muszą i mogą się zadowolnić osiągniętym stopniem niezależności w dziedzinie włókiennictwa. Włochy, stwierdza „Sole” nigdy nie osiągną 100-procentowej samowystarczalności w dziedzinie włókienniczej, ponieważ zmuszone będą importować poważne ilości drewna i niektórych surowców niezbędnych dla produkcji włókien syntetycznych.

Z drugiej strony autarchia nawet dla potrzeb wojny nie musi być 100-procentowa, ponieważ wojna w dzisiejszych warunkach nie trwa wiecznie: nie można przecież w okresie wojny nowoczesnej liczyć się z możliwością wojny trzydziestoletniej. Dla pokrycia zapotrzebowania armii i ludności zdolność wytwórcza włókiennictwa włoskiego wystarcze całkowicie. Dalsze dążenie do autarchii w dziedzinie włókienniczej aż do totalnej samowystarczalności może okazać się dla włókienictwa i dla całej gospodarki włoskiej zdecydowanie szkodliwym.

W pierwszym rzędzie przemawiają przeciwko pogłębianiu autarchii

WZGLĘDY WALUTOWE.

W obecnym stanie rzeczy włókiennictwo włoskie przez eksport uzyskuje dewizy, które służą dla zakupu innych surowców niezbędnych dla gospodarki włoskiej.

Z drugiej strony przeciwko dalszemu dążeniu do totalnej autarchii przemawia wzgląd na

Etatyzacja fabryk celulozy? Lasy państwowe zająć się mają produkcją tego surowca

Na kongresie inżynierów we Lwowie inż. T. Wojciechowski wygłosił referat na temat zagadnienia surowca drzewnego do wyrobu celulozy. Inż. Wojciechowski stwierdził, że obecna produkcja surowca drzewnego w Polsce pozwala na podwojenie fabrykacji celulozy. Spowodowany powstaniem nowych zakładów przetwórczych wzrost zapotrzebowania na papierówkę przyniesie wzmocnienie produkcji tego sortymentu, co znów wpłynie dodatnio z jednej strony na opłacalność i stan jakościowy gospodarstwa leśnego, z drugiej zaś na dalsze możliwości rozbudowy przemysłu.

Ponieważ stały i poważny wzrost wytwórczości papieru i sztucznych włókien powoduje coraz większe zapotrzebowanie na celulozę drzewną, która poza tym posiada doniosłe znaczenie dla przemysłu materiałów wybuchowych, a więc dla

konsumpcję. Jest bowiem rzeczą niezbędną utrzymanie cen artykułów włókienniczych na poziomie tak niskim, aby najszersze rzesze społeczeństwa włoskiego mogły zaopatrywać się w tkaniny, odzież i konfekcje. Pogłębianie autarchii pociągnie za sobą

ZWYŻKĘ CEN GOTOWYCH WYROBÓW I SKURCZENIE KONSUMCJI NA RYNKU WEWNĘTRZNYM.

Jednocześnie drożenie wyrobów włókienniczych ZMNIĘJSZY ZDOLNOŚĆ KONSUMPCYJNĄ WŁOSKIEGO EKSPORTU WŁÓKIENNICZE GO NA RYNKACH ŚWIATOWYCH.

Wreszcie również i względy techniczne przemawiają przeciwko pogłębianiu autarchii włókienniczej. Ten moment pozostaje zresztą w ścisłym związku z dwoma poprzednimi elementami dążeń autarchicznych. Rozbudowa autarchii aż do totalizmu gospodarczego wyma-

Czy towary wełniane stanieją?

Spadek cen wełny umożliwi obniżenie cen manufaktury

Jak donosił „Głos Poranny” na aukcjach wełnianych w Londynie oraz w Sydney zaznaczył się spadek cen wełny surowej.

Na tle spadku cen wełny nasuwa się pytanie, czy zniżka ta odbije się również na cenach przedzwy wełnianej i tkanin.

Według opinii z kół przemysłu wełnianego, obecna zniżka cen wełny zaledwie skompensuje zwiększone ostatnio, na skutek orzeczenia komisji rozjemczej w przemyśle włókienniczym koszty robocizny. Niemniej jednak zastój w branży wełnianej może stworzyć podstawy dla zastosowania przez producentów minimalnej niżki cen, aby w ten sposób wywołać

większe zapotrzebowanie. Ceny tkanin uzależnione są w pierwszym rzędzie od cen przedzwy. Zniżka cen tkanin skompensowana odpowiednim spadkiem cen wełny, byłaby nawet pożądana. Zapotrzebowanie na tkaniny jest obecnie pomimo rozpoczętego sezonu zimowego nie wielkie, a obroty obecne są daleko mniejsze, aniżeli w r. ub. Dlatego też knoew utrzymują, że zniżka cen mogłaby wpłynąć dodatnio na zwiększenie obrotów, szczególnie na prowincji, gdzie obroty te stale zmniejszają się.

Bez zmian

na rynku walorów

Na rynku walorów nie zanotowano wczoraj specjalnych zmian. Nagół bowiem kursy z nieznacznymi odchyleniami utrzymały się na poziomie poprzednim, przy normalnych transakcjach.

4 i pół proc. państwowa pożyczka wewnętrzna była bez zmian: obracano nią po kursie 55,60 kupno, 56,10 sprzedaż.

3 proc. pożyczka inwestycyjna utrzymała się na poziomie poprzednim: I em. obracano po 67 w placeniu, 67,50 w żądaniu, za II zaś em. placono 68 kupno, 68,50 sprzedaż.

5 proc. pożyczka konwersyjna spadła o 75 pkt. Na rynku prywatnym obracano nią po kursie 60,75 w placeniu, 61,25 w żądaniu.

4 proc. prem. pożyczka dolarowa (dolarówka) podniosła się o 50 pkt. Prywatnie obracano nią po 38,50 kupno, 39 sprzedaż.

4 proc. pożyczka konsolidacyjna miała tendencję niejednołitą: grubsze odcinki utrzymały się na poziomie poprzednim i obracano nimi po kursie 58,25 w placeniu, 59,75 w żądaniu. Natomiast drobne odcinki tej pożyczki obniżyły się o 25 pkt. i placono za nie 57,75, żądano 58,25

4 i pół proc. listy zastawne ziemskie ser. 5 były bez zmian: Nadal obracano nimi po 55,75 kupno, 56,25 sprzedaż.

5 proc. listy zastawne m. Łodzi — nowe w godzinach rannych były nieco słabsze. Następnego zaś wróciły do kursu onegdajszego 55,75 w placeniu, 56,25 w żądaniu.

Na rynku akcyjnym tendencja była mocniejsza. Akcje Banku Polskiego podniosły się o dalsze 50 pkt. do poziomu 106 kupno, 107 sprzedaż.

czne we włókiennictwie, łącząc się z dążeniami do pogłębiania szkodliwej autarchii, ograniczającej prężność eksportową w sposób szczególnie dotkliwy.

Rynek pieniężny

Urzędowa cedula giełdy warszawskiej

Na wczorajszym zebraniu giełdy walutowo - dewizowej w Warszawie tendencja była mocniejsza, przy obrotach średnich. Notowano: Amsterdam 291,90, Bruksela 89,20, Kopenhaga 117,30, Oslo 132, Londyn 26,27, Nowy Jork 5,29,38, Nowy Jork — kabel 5,29,75, Paryż 17,98, Praga 18,44, Sztokholm 135,50, Zurych 121,70, Bank Polski płać za dolary am. 5,27,30, kanadyjskie 5,27, floreny holenderskie 290,90, franki francuskie 17,68, szwajcarskie 121,20, belgi belgijskie 98,95, funty angielskie 26,18, palestyńskie 25,90, guldeny gdańskie 99,80, korony czeskie 17,50, duńskie 116,75, norweskie 131,35, szwedzkie 134,85, liry włoskie 22,60, szylingi austriackie 96, marki fińskie 11,20, niemieckie 122, niemieckie srebrne 128.

AKCJE.

Na rynku akcyjnym tendencja była mocniejsza, przy większych obrotach akcjami Banku Polskiego. Notowano: Bank Polski 106,25 — 106,50, Modrzejów 9,75, Haberbusch 44 — 43,75, Starachowice 32,50 — 32,70, Cukier 35,75, Węgiel 26,50 — 26,75, Lilpopy 53,50.

PAPIERY PROCENTOWE.

Dla papierów procentowych tendencja była nieco mocniejsza. Większych obrotów dokonano 4 i pół proc. wewnętrzna i 4 i pół proc. ziemskimi. Notowano: 3 proc. inwestycyjna I em. 67,25, II em. 69,25, seria II em. 82,75, 4 i pół proc. wewnętrzna 55,75 — 55,60 — 55,83, 4 proc. dolarowa 39,50 — 38,75, 4 proc. konsolidacyjna 58,25 — 58,80.

GIEŁDA ŁÓDZKA

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano:

	sprzedaż	kupno
Inwestycyjna I em.	67,50	67,25
Inwestycyjna 2 em.	68,50	68,25
Dolarówka	38,50	38,25
Konsolidacyjna gr.	58,75	58,50
Konsolidacyjna dr.	58,50	58,25
Wewnętrzna	56,25	56,00

GIEŁDA ZBOŻOWA

Zyto	24,00	24,50
Pszenica	31,25	32,00
Pszenica II gat.	30,25	31,25
Mąka pszenna raz.	36,00	37,00
Otręby żytnie	15,00	15,25
Otręby pszenne sr.	15,25	15,75
Otręby pszenne gr.	15,75	16,25
Groch polny	29,00	31,00
Siemien lniane	43,00	44,00
Groch polny	30,00	32,00
Makuch lniane	24,00	24,50

Uspokojenie ogólne spokojne.

NOTOWANIA BAWELNY
NOWY JORK. Otwarcie z dn. 20.IX Październik 8,81, grudzień 8,70, styczeń 8,75, marzec 8,85, maj 8,96, lipiec 9,04

LIVERPOOL. Zamknięcie z d. 20.IX Październik 5,07, grudzień 5,12, styczeń 5,15, marzec 5,21, maj 5,26, lipiec 5,31.

ALEKSANDRIA. Notowania z d. 20.9 Sakellariadis: listopad 15,03, styczeń 15,10, marzec 15,21

Ashmouni: październik 10,91, grudzień 10,98, luty 11,04, kwiecień 11,15, czerwiec 11,25.

NOWE PLACÓWKI HANDLOWE.

Od dłuższego czasu północna część naszego miasta odczuwała brak nowoczesnie urządzonej sklepów. Szakowi temu ostatnio zarządono. Przy ul. Nowomiejskiej 18, został otwarty skład wyłącznej sprzedaży firmy Hirszberg i Wilczyński, Sp. Akc. oraz przy ul. Zgierskiej 7. skład wyłącznej sprzedaży firmy L. Piłhal i S-ka.

Obydwa placówki zaopatrzone są we wszystkie artykuły powyższych firm oraz innych firm, a na szczególne polecanie zasługują uprzejmy, doskonale wyszkolony personel obu sklepów.

Przedszkole„Dom Dzieciety”
w ogrodzie

Zapisy codz. od 11—2 i 5—6.

W. Kaplanówny Piotrkowska 94
Zostają uruchomione grupy języków:
hebr., franc. i angiels. dla dzieci.**FRANC. I ANGIELSKI**DLA DOROSŁYCH
w grupach wiecz.**W. KAPLANÓWNA**
Piotrkowska 94, 11—2 i 5—7**ROZNY
Wieczorny Kurs Tkactwa**

— PRZY —

Szkoła Przemysłowej Tow. Szerz. Oświaty
i Wiedzy Tech. Wśród Żydów w Łodzi
ul. Pomorska 46/48 Zapisy przyjmuje kancelaria kursu, Pomorska 46/48
w poniedziałki, wtorki, środy i czwartki od 7—9 w.**Ogłoszenia drobne****Nauka i wychowanie****HEBRAJSKIEGO** udziela oraz przy
gotowuje do konfirmacji dyplomowa-
ny nauczyciel szkół państwo-
wych. Dzwonić: nr. 248-31. 62—6**BUCHALTERII** podwójnej nau-
czam gruntownie (metodą praktycz-
ną) w ciągu miesiąca z gwarancją
samodzielnego prowadzenia ksiąg,
miarodajnych dla władz. Cena przy-
stępna. Nauka pisania na maszynie
wraz z dokładnym objaśnieniem
konstrukcji zł. 10.—. Adres: Wól-
czańska 43, m. 32. 153—2**POTRZEBNA** paniątka do dwóch
dziewczynek 8 i 6 lat, pożądany ję-
zyk hebrajski. Zgierska 38, m. 10.**Kupno i sprzedaż.****MEBLE**stołowe, sypialki, gabinety,
krzesła dębowe, stoły, saloniki,
tapczany oraz wszelkie meble
najnowszych fasonów. — Ceny
niskie, warunki dogodny
105 Piotrkowska 105
w podwórzu, telef. 136-27
S. BIMKE**DO SPRZEDANIA** trzy 28-osobo-
we, jeden 24-osobowy autobus z
silnikami ropnymi „Saurer - Diesel”
3 BLDP. Zgłoszenia do Biura Ma-
łopolskich Kolei Lokalnych, Lwów,
Jagiellońska 1.**KUPIĘ** niedrogo używaną szafkę
amerykańską. Oferty z podaniem
ceny pod „Szafka”. 1595—4**SZWALNIA TRYKOTOWA** w bar-
dzo dobrym stanie do sprzedania.
Oferty sub. „Cach”. 7498-7**Z POWODU** wyjazdu sprzedam sy-
pialkę nowoczesną, dywany i różne
inne rzeczy. Głajska 77, m. 12.**Lokale****ZŁ. 40.—** KWARTALNIE 1 pokój
zł. 100 kwartalnie 1 pokój z kuch-
nią; zł. 125.— kwartalnie 2 pokoje
z kuchnią; 3 — 4 — 5 — 6-cio-
pokojowe mieszkania; pokoje umeb-
lowane oraz garsoniery od zł. 20.—
poleca „Zenit”, Piotrkowska 82,
telefon 260-25.**ŁADNY** pokój przy izr. rodzinie, z
używalnością kuchni, dla starszej
pani poszukiwany. Telefon 148-98.**Prenumerata** miesięczna „Głosu Porannego” ze wszystkimi do-
datkami wynosi w Łodzi zł. 4.60, za odosłanie —
30 groszy, z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.—, zagranicą — zł. 9.—

Rękopisów redakcja nie zwraca.

Redaktor odp. Lucjan Lipiński

Za Wydawnictwo: „Głos Poranny — Jan Urbach i S-ka” Henryk Kronman.

W drukarni własnej Piotrkowska 101.

FUTRAi najwytworniejsze
wyroby FUTRZANE
wykonuje pg. naj-
nowszych modeli**M. U. BINDER**
ANDRZEJA 25.

Dr. med.

H. LUBICZ Spec. chor. skórnych, wenerycznych
i seksualnych**POWRÓCIŁ****Narutowicza 14**(róg Piłsudskiego) Tel. 141-32.
Przyjmuje od g. 8 — 10, 12 — 2, 5 — 8
w niedziele i święta od 9 — 11**DR. M. LERNER**

specjalista chorób dzieci

powrócił

Lekarz - Dentysta

PAULINA HURWICZOWA

Piłsudskiego 36. Telef. 141-95

powróciłaPrzyjmuje od 10 — 11 rano
i od 5 — 7-ej wiecz.

Dr. med.

FRED FUX

choroby uszu, nosa i gardła

Legionów 6, tel. 152-05

przyjmuje od 5—7-ej

Dr. med.

I. Gajst

Zgierska 40, tel. 119-45

powrócił

przyjmuje od 12-1 i od 6-7 w.

Dr. med.

J. Oknowski

przeprowadził się na

Limanowskiego 40

tel. 186-18.

Dr. med.

TREPMANspecjalista chorób wenerycznych
skórnych, moczościowych**Zawadzka 6, tel. 234-12**przyjmuje od 8—11 r. 2—4 i 6—9 w
w Lecznicy „OMEGA”

Główna 9, od 4—6 wiecz.

LEKARZ - DENTYSTA

Kacnelsonowa**powróciła****Piotrkowska 82, tel. 164-19****DO WYNAJĘCIA** 4-pokojowe no-
woczesne, komfortowe mieszkanie
w nowowbudowanym domu. Al.
Kościuszki 99. Wiad. tel. 175-75 lub
na miejscu do 12 i od 2—5 po poł.
9745-2**MIESZKANIE** nowoczesne 4-poko-
jowe od zaraz do wynajęcia. Cen-
tralne ogrzewanie, gorąca bieżąca
woda, winda. Bandurskiego 12.
Wiadomość u dozorczy. 7500-2**POKOJE** 1-dno i 2-osobowe, łazien-
ka, ubikacja, elektryczność, gaz,
do wynajęcia od zaraz. Wiadomość:
Al. I Maja 51, u dozorczy.**POKÓJ** umeblowany z wygodami,
telefon oddam. Kilińskiego 48, m. 7,
róg Narutowicza.**Posady****POTRZEBNY** chłopiec na posyłki.
Wiadomość: w administracji.**Różne****BACZNOŚĆ!** Uwaga Nr. 47 Kiliń-
skiego Nr. 47. Taniol! Tapicer i
dekorator, majster dyplomowany i
cechowy przez ministerstwo za-
twierdzony w roku 1905 przyjmuje
wszelkie tapicerskie i dekoracyjne
roboty i reperacje po bardzo ni-
skich cenach. Uwaga: Proszę mnie
zawiadomić listownie. S. Karaba-
now, Nr. 47 Kilińskiego Nr. 47
Mistrz dyplomowany i cechowy.**WYTWÓRNIA** krawatów poleca
nowości sezonowe. Piotrkowska 82,
w podwórzu. 450—5**STATYSTYKI** do rewii poszukiwane
Zgłoszenia „Tabarin”, Narutowicza
nr. 20, godz. 7 — 8 wiecz. 819—2**Przetarg.**Ubezpieczalnia Społeczna w Ło-
dzi podaje do wiadomości, że w
Nr. 216 Monitora Polskiego z dnia
20.IX 1937 r. ogłosiła przetarg na
urządzenie kanalizacji i ogrzewania
centralnego w przybudówkach pa-
wilonu głównego Sanatorium w Tu-
szynku. Szczegółowych informacji
udziela Wydział Administracyjno -
Gospodarczy Ubezpieczalni, ul.
Włczańska Nr. 225.Ubezpieczalnia Społeczna
w Łodzi**Cukiernia WINSOR** Al. Kościuszki 1
Cafe TELEFON nr. 137-13Śniadania, obfady jarskie
i kolacje oraz wszelkie wy-
roby cukiernicze. — Na żą-
danie odsyła się do domu!**Dr. S. Sztyleyman**chor. kobiece i akuszeria
powrócił**Żeromskiego 41,** telef.
206-62
przyjm. od 3—8 w.

DR. MED.

S. Warszawski

chor. wewnętrzne

Nawrot 8, tel. 109-23

wznowił przyjęcia

SZCZEPNIENIA

przedwytęferytyczne przeprowadza

PRYWATNE
POGOTOWIE **12-333**
LEKARSKIE**LEGIONÓW 6 (ZIELONA)****Dr. A. S. TENENBAUM**

choroby wewnętrzne

(Spec. płuc)

Piotrkowska 109, telef.
220-25**powrócił****Higiena**
to zdrowie!Cyklinowanie, drutowanie i fro-
terowanie posadzek, czyszczenie
wystaw i okien, sprzątanie
biur i pokoi, odkurzania elek-
troluxem. Reperacje linoleum.
Pakowanie okien i drzwi.**J. HUPERT I S-ka**

Piotrkowska 44,

tel. 202-14.**ZAJĘCIA
w PRYWATNYM PRZEDSZKOLU
H. SZATTAN-ROZENOWEJ**

ul. Cegielniana 20

JUŻ SIĘ ROZPOCZĘŁY.

Zapisy w godz. 11—1 i od 4 6 popoł.

LODY

wyborowe w 10 gatunkach

porcja 35 groszy

wraz z wodą sodową i waflowym czekoladowym.

Śniadania i kolacje jarskie

zł. 1.10 wraz z obsługą

poleca

Cukiernia „Źródło”

Przejazd 1, tel. 209-87

**KUPUJESZ
ZDROWIE!**
ŻĄDAJĄC TYLKO
„OLLA”

**„OLLA”
GUM?**

*Jako dowodnie najlepsze
i najczystsze.*

40-LETNIE DOŚWIADCZENIE FACHOWE
5 NOWOCZESNIE URZĄDZONYCH FABRYK!!!
PATENT AMER. DR. BALOGA NR. 1959701!!!

Ogłoszenie. Zarząd Miejski w Łodzi ogłasza przetarg
nieograniczony na oczyszczenie, uporządko-
wanie i wywózkę śmieci oraz odpadków,
a w porze zimowej śniegu i lodu ze ścieków
z targowisk miejskich i przyległych do nich
połowy jezdni — siłami i środkami przedsię-
biorcy, a mianowicie: 1) Wodnego Rynku, 2)
Placu im. Płk. Boernera od czasu uruchome-
nia na nim targowiska i 3) Placu gen. Hallera
do czasu przeniesienia targowiska na Plac płk.
Boernera.Oczyszczanie, uprzątnięcie, polewanie i wy-
wózka śmieci, odpadków oraz śniegu i lodu
odbywać się będzie na wyżej wymienionych
targowiskach w okresie czasu od dnia 1 pa-
dziernika 1937 roku do dnia 31 marca 1938 roku.Ogólne warunki przetargu są do przejrze-
nia w biurze Wydziału Gospodarczego, ul. Za-
wadzka Nr. 11, front, III piętro, pokój 59, gdzie
można zasięgnąć bliższych informacji oraz
otrzymać wzór oferty.Oferty można składać na uprzątnięcie wszy-
stkich targowisk miejskich lub też na każdy
rynek oddzielnie, przy czym ceny należy po-
dawać cyfrowo, a w razie omyłek omówić je
słownie.Oferty wrzucać należy do skrzynki Nr. 2,
znajdującej się w biurze Wydziału Gospodar-
czego do godz. 11 rano dnia 30 września 1937
roku, w którym to czasie odbędzie się przetarg
przy ewentualnym współdziałaniu oferentów.Oferty, nie odpowiadające przepisom Rady
Ministrów z dnia 29 stycznia 1937 roku o do-
stawach i robotach na rzecz Skarbu Państwa,
samorządu oraz instytucji prawa publicznego
(Dz. U. R. P. Nr. 13 z dnia 26 lutego 1937
roku) — rozpatrywane nie będą.

Łódź, dnia 20/IX 1937 r.

Zarząd Miejski w Łodzi